

Univerzális programozás

Írd meg a saját programozás tankönyvedet!

Ed. BHAX, DEBRECEN,
2019. február 19, v. 0.0.4

Copyright © 2019 Dr. Bátfai Norbert

Copyright (C) 2019, Norbert Bátfai Ph.D., batfai.norbert@inf.unideb.hu, nbatfai@gmail.com,

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.3 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

<https://www.gnu.org/licenses/fdl.html>

Engedélyt adunk Önnek a jelen dokumentum sokszorosítására, terjesztésére és/vagy módosítására a Free Software Foundation által kiadott GNU FDL 1.3-as, vagy bármely azt követő verziójának feltételei alapján. Nincs Nem Változtatható szakasz, nincs Címlapszöveg, nincs Hátlapszöveg.

<http://gnu.hu/fdl.html>

COLLABORATORS

	<i>TITLE :</i> Univerzális programozás		
<i>ACTION</i>	<i>NAME</i>	<i>DATE</i>	<i>SIGNATURE</i>
WRITTEN BY	Nagy, Martin	2019. május 10.	

REVISION HISTORY

NUMBER	DATE	DESCRIPTION	NAME
0.0.1	2019-02-12	Az iniciális dokumentum szerkezetének kialakítása.	nbatfai
0.0.2	2019-02-14	Inciális feladatlisták összeállítása.	nbatfai
0.0.3	2019-02-16	Feladatlisták folytatása. Feltöltés a BHAX csatorna https://gitlab.com/nbatfai/bhax repójába.	nbatfai
0.0.4	2019-02-19	Aktualizálás, javítások.	nbatfai

Ajánlás

„To me, you understand something only if you can program it. (You, not someone else!) Otherwise you don't really understand it, you only think you understand it.”

—Gregory Chaitin, *META MATH! The Quest for Omega*, [METAMATH]

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés	1
1. Vízió	2
1.1. Mi a programozás?	2
1.2. Milyen doksikat olvassak el?	2
1.3. Milyen filmeket nézzek meg?	2
II. Tematikus feladatok	3
2. Helló, Turing!	5
2.1. Végtelen ciklus	5
2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?	6
2.3. Változók értékének felcserélése	7
2.4. Labdapattogás	8
2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogomIPS	9
2.6. Helló, Google!	10
2.7. 100 éves a Brun tétel	12
2.8. A Monty Hall probléma	13
3. Helló, Chomsky!	15
3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép	15
3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen	16
3.3. Hivatkozási nyelv	16
3.4. Saját lexikális elemző	17
3.5. l33t.1	18
3.6. A források olvasása	20
3.7. Logikus	21
3.8. Deklaráció	22

4. Helló, Caesar!	24
4.1. double ** háromszögmátrix	24
4.2. C EXOR titkosító	25
4.3. Java EXOR titkosító	26
4.4. C EXOR törő	27
4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu	29
4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron	31
5. Helló, Mandelbrot!	33
5.1. A Mandelbrot halmaz	33
5.2. A Mandelbrot halmaz a <code>std::complex</code> osztállyal	35
5.3. Biomorfok	37
5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása	40
5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven	41
5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven	46
6. Helló, Welch!	47
6.1. Első osztályom	47
6.2. LZW	49
6.3. Fabejárás	51
6.4. Tag a gyökér	52
6.5. Mutató a gyökér	66
6.6. Mozgató szemantika	80
7. Helló, Conway!	81
7.1. Hangyaszimulációk	81
7.2. Java életjáték	81
7.3. Qt C++ életjáték	89
7.4. BrainB Benchmark	89
8. Helló, Schwarzenegger!	90
8.1. Szoftmax Py MNIST	90
8.2. Mély MNIST	90
8.3. Minecraft-MALMÖ	90

9. Helló, Chaitin!	91
9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben	91
9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt	91
9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala	91
10. Helló, Gutenberg!	92
10.1. Programozási alapfogalmak	92
10.2. Programozás bevezetés	92
10.3. Programozás	92
III. Második felvonás	93
11. Helló, Arroway!	95
11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása	95
11.2. Java osztályok a Pi-ben	95
IV. Irodalomjegyzék	96
11.3. Általános	97
11.4. C	97
11.5. C++	97
11.6. Lisp	97

Előszó

Amikor programozónak terveztem állni, ellenezték a környezetemben, mondván, hogy kell szövegszerkesztő meg táblázatkezelő, de az már van... nem lesz programozói munka.

Tévedtek. Hogy egy generáció múlva kell-e még tömegesen hús-vér programozó vagy olcsóbb lesz alkálni igény szerint pár robot programozót a felhőből? A programozók dolgozók lesznek vagy papok? Ki tudhatná ma.

Mindenesetre a programozás a teoretikus kultúra csúcsa. A GNU mozgalomban látom annak garanciáját, hogy ebben a szellemi kalandban a gyerekeim is részt vehessenek majd. Ezért programozunk.

Hogyan forgasd

A könyv célja egy stabil programozási szemlélet kialakítása az olvasóban. Módszere, hogy hetekre bontva ad egy tematikus feladatcsokrot. Minden feladathoz megadja a megoldás forráskódját és forrásokat feldolgozó videókat. Az olvasó feladata, hogy ezek tanulmányozása után maga adja meg a feladat megoldásának lényegi magyarázatát, avagy írja meg a könyvet.

Miért univerzális? Mert az olvasótól (kvázi az írótól) függ, hogy kinek szól a könyv. Alapértelmezésben gyerekeknek, mert velük készítem az iniciális változatot. Ám tervezem felhasználását az egyetemi programozás oktatásban is. Ahogy szélesedni tudna a felhasználók köre, akkor lehetne kiadása különböző korosztályú gyerekeknek, családoknak, szakköröknek, programozás kurzusoknak, felnőtt és továbbképzési műhelyeknek és sorolhatnánk...

Milyen nyelven nyomjuk?

C (mutatók), C++ (másoló és mozgató szemantika) és Java (lebutított C++) nyelvekből kell egy jó alap, ezt kell kiegészíteni pár R (vektoros szemlélet), Python (gépi tanulás bevezető), Lisp és Prolog (hogyan lássuk mást is) példával.

Hogyan nyomjuk?

Ránts le a <https://gitlab.com/nbatfai/bhax> git repót, vagy méginkább forkolj belőle magadnak egy sajátot a GitLabon, ha már saját könyvön dolgozol!

Ha megvannak a könyv DocBook XML forrásai, akkor az alább látható **make** parancs ellenőrzi, hogy „jól formázottak” és „érvényesek-e” ezek az XML források, majd elkészíti a dlatex programmal a könyved pdf változatát, íme:

```
batfai@entropy:~$ cd glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook/
batfai@entropy:~/glrepos/bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook$ make
rm -f bhax-textbook-fdl.pdf
xmllint --xinclude bhax-textbook-fdl.xml --output output.xml
xmllint --relaxng http://docbook.org/xml/5.0/rng/docbookxi.rng output.xml  ←
--noout
output.xml validates
rm -f output.xml
dlatex bhax-textbook-fdl.xml -p bhax-textbook.xls
Build the book set list...
Build the listings...
XSLT stylesheets DocBook - LaTeX 2e (0.3.10)
=====
Stripping NS from DocBook 5/NG document.
Processing stripped document.
Image 'dlatex' not found
Build bhax-textbook-fdl.pdf
'bhax-textbook-fdl.pdf' successfully built
```

Ha minden igaz, akkor most éppen ezt a legenerált `bhax-textbook-fdl.pdf` fájlt olvasod.

A DocBook XML 5.1 új neked?

Ez esetben forgasd a <https://tdg.docbook.org/tdg/5.1/> könyvet, a végén találsz az informatikai szövegek jelölésére használható gazdag „API” elemenkénti bemutatását.

I. rész

Bevezetés

1. fejezet

Vízió

1.1. Mi a programozás?

1.2. Milyen doksikat olvassak el?

- Olvasgasd a kézikönyv lapjait, kezd a **man man** parancs kiadásával. A C programozásban a 3-as szintű lapokat fogod nézegetni, például az első feladat kapcsán ezt a **man 3 sleep** lapot
- [[KERNIGHANRITCHIE](#)]
- [[BMECPP](#)]
- Az igazi kockák persze csemegéznek a C nyelvi szabvány [ISO/IEC 9899:2017](#) kódcsipeteiből is.

1.3. Milyen filmeket nézzek meg?

- 21 - Las Vegas ostroma, <https://www.imdb.com/title/tt0478087/>, benne a **Monty Hall probléma** bemutatása.

II. rész

Tematikus feladatok

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

2. fejezet

Helló, Turing!

2.1. Végtelen ciklus

Írj olyan C végtelen ciklusokat, amelyek 0 illetve 100 százalékban dolgoztatnak egy magot és egy olyat, amely 100 százalékban minden magot!

```
int main()
{
    for(;;);
    return 0;
}
```

Ebben a példában egy végtelen ciklust láthatunk aminek a "for"-os sora miatt 100%-os a CPU leterhelés 1 mag esetén mivel szünet nélkül fut. A **top** segítségével tudjuk ellenőrizni, hogy jól csináltuk-e meg a feladatot.

```
int main()
{
    for(;;);
    sleep(123);
}
```

Hasonlóan az előző példához egy végtelen ciklus van csak hozzá lett téve egy "sleep" funkció ami szünetelteti adott(pl.: 123 másodperc jelen esetben) időre a programot ezáltal 0%-ra csökken a CPU terhelés 1 mag esetén.

```
int main()
#pragma omp parallel
    for (;;);
    return 0;
}
```

Itt a feladat hasonló az 1. példához, annyiban tér el, hogy az összes magon 100%-nak kell lennie a CPU terhelésnek. A kódba beírt `"#pragma omp parallel"` engedélyezi, hogy több szál fusson egyszerre. Ezen kívül még van két dolog egyik a `"#include omp.h"` a tetején illetve egy egy kapcsolót kell a végére tenni a fordításnál `"-fopenmp"`. Ezeket teljesítve az összes magon 100%-os CPU terhelést fogunk kapni.

2.2. Lefagyott, nem fagyott, akkor most mi van?

Mutasd meg, hogy nem lehet olyan programot írni, amely bármely más programról eldönti, hogy le fog-e fagyni vagy sem!

Megoldás forrása: tegyük fel, hogy akkora haxorok vagyunk, hogy meg tudjuk írni a `Lefagy` függvényt, amely tetszőleges programról el tudja dönteni, hogy van-e benne végtelen ciklus:

```
Program T100
{
    boolean Lefagy(Program P)
    {
        if(P-ben van végtelen ciklus)
            return true;
        else
            return false;
    }

    main(Input Q)
    {
        Lefagy(Q)
    }
}
```

A program futtatása, például akár az előző `v.c` ilyen pszeudókódjára:

```
T100(t.c.pseudo)
true
```

akár önmagára

```
T100(T100)
false
```

ezt a kimenetet adja.

A T100-as programot felhasználva készítsük most el az alábbi T1000-set, amelyben a `Lefagy`-ra épülő `Lefagy2` már nem tartalmaz feltételezett, csak konkrét kódot:

```
Program T1000
{
    boolean Lefagy(Program P)
    {
        if(P-ben van végtelen ciklus)
```

```
        return true;
    else
        return false;
}

boolean Lefagy2(Program P)
{
    if(Lefagy(P))
        return true;
    else
        for(;;);
}

main(Input Q)
{
    Lefagy2(Q)
}

}
```

Mit for kiírni erre a T1000 (T1000) futtatásra?

- Ha T1000 lefagyó, akkor nem fog lefagyni, kiírja, hogy true
- Ha T1000 nem fagyó, akkor pedig le fog fagyni...

akkor most hogy fog működni? Sehogy, mert ilyen Lefagy függvényt, azaz a T100 program nem is létezik.

A T100-as program bemenetnek fog kapni egy másik programot aminek el kell döntenie, hogy van-e benne végtelen for ciklus avagy nincs. Ezután a T1000-es program ugyan ezt megcsinálja és megvizsgálja, hogy az adott kódban van-e végtelen for ciklus vagy nincs. Ha igaz értéket ad megáll ha hamisat akkor végtelen for ciklusba kerül. Ezáltal ilyen programot eddig feltételezhetően lehetetlenség megírni, de egy ilyen program megírása sok gondunkra adna megoldást.

2.3. Változók értékének felcserélése

Írj olyan C programot, amely felcseréli két változó értékét, bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés használata nélkül!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/10_begin_goto_20_avagy_elindulunk

Megoldás forrása:

```
#include <iostream>
```



```
int main ()
{
    int a = 7;
    int b = 1;
    std::cout<<"Jelenleg : a:"<< a << " " "b:" << b << std::endl;
    b = b + a;
    a = b - a;
    b = b - a;
    std::cout<<"Utánna : a:"<< a << " " "b:" << b << std::endl;
}
```

Tegyük fel, hogy az eredeti $a=7$, az eredeti $b=1$. $b = 1 + 7 (8) \mid a = 8 - 7 (1, \text{ az eredeti } b) \mid b = 8 - 1 (7, \text{ az eredeti } a)$ "cout" sorral pedig kiíratjuk a szöveget illetve az "a" és a "b" értékeket. Ez szimpla logika.

2.4. Labdapattogás

Először if-ekkel, majd bármiféle logikai utasítás vagy kifejezés nasználata nélkül írj egy olyan programot, ami egy labdát pattogtat a karakteres konzolon! (Hogy mit értek pattogtatás alatt, alább láthatod a videókon.)

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/08/28/labdapattogas>

Megoldás forrása:

```
int main (void)
{
    WINDOWS *ablak;
    ablak = initscr ();

    int x = 0;
    int y = 0;
    int xnov = 1;
    int ynov = 1;
    int mx;
    int my;

    for (;;)
    {
        getmaxyz ( ablak,my,mx );
        mvprintw ( y,x,"O" );

        refresh ();
        usleep ( 100000 );
        clear ();

        x = x + xnov;
        y = y + ynov;
```

```
    if ( x>=mx-1 )
    {
xnov = xnov * -1
    }
    if ( x<=0 )
    {
xnov = xnov * -1;
    }
    if ( y<=0 )
    {
ynov = ynov * -1;
    if ( y>=my-1 )
    {
ynov = ynov * -1;
    }
    }
    return 0;
}
```

Az első sorban definiáljuk, hogy az *ablak Window pointer. Ezután egy végtelen ciklust hozunk létre amiben az első sor(getmaxyz) tartalmazza azt a területet ahol a labda pattogni fog. Ezt követően a második sor(mvprintw)-vel írjuk ki koordinátaként a labdánkat az ablakba. Az "usleep" sor egy kis finomítás, hogy jobban látszódjon az eredmény mivel felfüggeszti a program futását adott időre. Ezek után az if-ek segítségével "irányítjuk" a labdát. Például ha balra felfelé megy a labda és eléri az ablak szélét ezesetben jobbra felfelé fog menni, de ha jobbra lefele megy és eléri a végpontot akkor balra lefele fog.

2.5. Szóhossz és a Linus Torvalds féle BogoMIPS

Írj egy programot, ami megnézi, hogy hány bites a szó a gépeden, azaz mekkora az int mérete. Használd ugyanazt a while ciklus fejet, amit Linus Torvalds a BogoMIPS rutinjában!

Megoldás forrása:

```
int main
{
    int szohossz = 0;
    int szo = 1;
    do
    {
        szohossz++;
    }
    while(szo<=1);
    printf("A szó %d bites\n"; szohossz)
    return 0;
}
```

Bev. progon használt bit shiftelésről van ebben a feladatban szó azaz addig shiftelünk míg eltűnik az 1-es és csak nullákat fog tartalmazni. Közben számolva, hogy ez milyen hosszú. A fő folyamat a "while"-ban látható mikor is balra haladva shiftelünk egyet.

2.6. Helló, Google!

Írj olyan C programot, amely egy 4 honlapból álló hálózatra kiszámolja a négy lap Page-Rank értékét! Ennél a feladatnál Dékány Róbert Zsolt tutoriált.

Megoldás videó:

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>

void
kiir (double tomb[], int db){

    int i;

    for (i=0; i<db; ++i){
        printf("%f\n",tomb[i]);
    }
}

double
tavolsag (double PR[], double PRv[], int n){

    int i;
    double osszeg=0;

    for (i = 0; i < n; ++i)
        osszeg += (PRv[i] - PR[i]) * (PRv[i] - PR[i]);

    return sqrt(osszeg);
}

void
pagerank(double T[4][4]){
    double PR[4] = { 0.0, 0.0, 0.0, 0.0 };    //ebbe megy az eredmény
    double PRv[4] = { 1.0/4.0, 1.0/4.0, 1.0/4.0, 1.0/4.0};    //ezzel szorzok

    int i, j;

    for(;;){

        // ide jön a mátrix művelet

        for (i=0; i<4; i++){
```

```
    PR[i]=0.0;
    for (j=0; j<4; j++){
        PR[i] += T[i][j] * PRv[j];
    }
}

if (tavolsag(PR,PRv,4) < 0.0000000001)
    break;

// ide meg az átpakolás PR-ből PRv-be

    for (i=0;i<4; i++){
        PRv[i]=PR[i];
    }
}

kiir (PR, 4);
}

int main (void){
    double L[4][4] = {
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 0.0},
        {1.0, 1.0/2.0, 1.0/3.0, 1.0},
        {0.0, 1.0/2.0, 0.0, 0.0},
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 0.0}
    };

    double L1[4][4] = {
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 0.0},
        {1.0, 1.0/2.0, 1.0/3.0, 0.0},
        {0.0, 1.0/2.0, 0.0, 0.0},
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 0.0}
    };

    double L2[4][4] = {
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 0.0},
        {1.0, 1.0/2.0, 1.0/3.0, 0.0},
        {0.0, 1.0/2.0, 0.0, 0.0},
        {0.0, 0.0, 1.0/3.0, 1.0}
    };

    printf("\nAz eredeti mátrix értékeivel történő futás:\n");
    pagerank(L);

    printf("\nAmikor az egyik oldal semmire sem mutat:\n");
    pagerank(L1);

    printf("\nAmikor az egyik oldal csak magára mutat:\n");
    pagerank(L2);
```

```
printf("\n");  
  
return 0;  
}
```

Ennek a feladatnak a kitalálója Larry Page volt elsősorban ezáltal is lett a feladat lényegének az elnevezése azaz a PageRankolás. Ez egy google által kifejlesztett algoritmus ami félig publikus félig nem. Nem olyan bonyolult, de picit összetett és relatív ez az egész. Nevéből kiindulva azt vizsgálja, hogy milyen fontos egy adott oldalt. Józan paraszti ésszel ezt úgy néznénk, hogy ahány oldal mutat a kijelölt oldalunkra annál fontosabb de ez tévhiz. A nagyobb oldalból mutató oldalak nagyobb értékkel bírnak ezáltal lehet, hogy 1 neves oldalról mutató link álltali oldal többet ér mint 10db szenny oldalról mutató oldal.

2.7. 100 éves a Brun tétel

Írj R szimulációt a Brun tétel demonstrálására!

Megoldás videó: <https://youtu.be/xbYhp9G6VqQ>

Ennél a feladatnál Dékány Róbert Zsolt tutoriált.

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/Primek_R

```
library (matlab)  
stp <- function(x)  
{  
  primes = primes(x)  
  diff = primes[2:length(primes)]-primes[1:length(primes)-1]  
  idx = which (diff==2)  
  t1primes = primes[idx]  
  t2primes = primes[idx]+2  
  rt1plust2 = 1/t1primes+1/t2primes  
  return(sum(rt1plust2))  
}  
x=seq(13, 1000000 by=10000  
y=sapply(x,FUN = stp)  
plot(x,y,type="b")
```

Ehez a feladathoz szükséges lesz egy kiegészítő mégpedig a matlab.Majd létrehozunk egy függvényt(x).Elsőként egy olyan listát fog adni "x"-ig ami tartalmazza az összes prímet.Ezt követően kivonást végez addig ameddig nem talán olyan párt aminek a különbsége 2(azaz ikerprím).Legvégül pedig visszaadja a reciprokösszeget. A függvény meghatározása után már nincs más dolgunk minthogy ábrázoljuk ezt a függvényt. x tengelyt felosztjuk 13-tól 1 000 000-ig 100 000 különbséggel. y érték egyenlő lesz a függvény értékével majd kirajzoltatjuk a plot segítségével ezt.

2.8. A Monty Hall probléma

Írj R szimulációt a Monty Hall problémára!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/03/erdos_pal_mit_keresett_a_nagykonyvben_a_monty_hall-paradoxon_kapcsan

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/MontyHall_R

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

```
kiserletek_szama=10000000
kiserlet = sample(1:3, kiserletek_szama, replace=T)
jatekos = sample(1:3, kiserletek_szama, replace=T)
musorvezeto=vector(length = kiserletek_szama)

for (i in 1:kiserletek_szama)
{
  if(kiserlet[i]==jatekos[i])
  {
    mibol=setdiff(c(1,2,3), kiserlet[i])
  }
else{
    mibol=setdiff(c(1,2,3), c(kiserlet[i], jatekos[i]))
  }
  musorvezeto[i] = mibol[sample(1:length(mibol),1)]
}

nemvaltoztatesnyer= which(kiserlet==jatekos)
valtoztat=vector(length = kiserletek_szama)

for (i in 1:kiserletek_szama) {
  holvalt = setdiff(c(1,2,3), c(musorvezeto[i], jatekos[i]))
  valtoztat[i] = holvalt[sample(1:length(holvalt),1)]
}

valtoztatesnyer = which(kiserlet==valtoztat)

sprintf("Kiserletek szama: %i", kiserletek_szama)
length(nemvaltoztatesnyer)
length(valtoztatesnyer)
length(nemvaltoztatesnyer)/length(valtoztatesnyer)
length(nemvaltoztatesnyer)+length(valtoztatesnyer)
```

Legelsőnek megadjuk a kísérletek számát ami 10millió lesz. A sample() függvény egy véletlenséget szimulál így következő lépésben ezt használjuk. "1:3" megadja mettől meddig generáljon random számokat. "kiserletek_szama" azt határozza meg, hogszor tegye meg és a végén replace=T pedig, hogy ismétlődessen a szám. A musorvezeto vector pedig az előző két tömbtől fog függeni ezért csak a hosszúságát adjuk meg. A for ciklus 1-től a kísérletek számaig fog futni. Két eset fog fennállni egyik hogy eltalálta az ajtót a másik pedig, hogy nem. Ha a "kiserlet" és a "jatekos" tömb megegyezik, akkor a "musorvezeto"

nem választhatja azt az ajtót. A `setdiff` függvény kiveszi a kísérlet tömb első elemével megegyező értéket. Hasonlóan az `else-nél` is csak ott a kísérlet és a játékos tömb első elemét kikell vonni. Ezt követően pedig már feltudjuk tölteni a `musorvezeto` vektort amihez a `sample()` függvényt használjuk.

DRAFT

3. fejezet

Helló, Chomsky!

3.1. Decimálisból unárisba átváltó Turing gép

Állapotátmenet gráfiával megadva írd meg ezt a gépet!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <iostream>
void tounar(int a){
    for(int i=0; i<a; i++)
        std::cout << "1";

    std::cout << std::endl;
}
int main(){

    int val;
    std::cout << "Type a number in decimal." << std::endl;
    while(std::cin >> val){
        tounar(val);
    }

    return 0;
}
```

Az unáris nem más mint egy számrendszer. Kicsit eltérő mint a rendes mivel itt a legnagyobb szám az egyes. A többi számot úgy kapjuk meg, hogy az egyeseke összeadjuk tehát például a 3-mas szám az 111-ként jön létre. Legelsőnek megvizsgálja azt adott számot a számítógép. Ezt követően elmegy az utolsó szám utánig. Ezután visszalép egyel és elkezd kivonni mindig 1et belőlük. Ez végig fog menni a számsorozatunkon. Ezeket az egyeseket amiket kivont elmenti és mi majd innen fogjuk tudni megnézni az eredményt.

3.2. Az $a^n b^n c^n$ nyelv nem környezetfüggetlen

Mutass be legalább két környezetfüggő generatív grammatikát, amely ezt a nyelvet generálja!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
S, X, Y változók
a, b, c konstansok
S - abc, S - aXbc, Xb - bX, Xc - Ybcc, bY - Yb, aY - aaX, aY - aa
S (S - aXbc)
aXbc (Xb - bX)
abXc (Xc - Ybcc)
abYbcc (bY - Yb)
aYbbcc (aY - aaX)
aaXbbcc (Xb - bX)
aabXbcc (Xb - bX)
aabbXcc (Xc - Ybcc)
aabbYbcc (bY - Yb)
aabYbbcc (bY - Yb)
aaYbbbcc (aY - aa)
aaabbbcc
```

```
A, B, C változók
a, b, c konstansok
A - aAB, A - aC, CB - bCc, cB - Bc, C - bc
A (A - aAB)
aAB (A - aAB)
aaABB (A - aAB)
aaaABBB (A - aC)
aaaaBBBB (CB - bCc)
aaaabCcBB (cB - Bc)
aaaabCBcB (cB - Bc)
aaaabCBBc (CB - bCc)
aaaabbCcBc (cB - Bc)
aaaabbCBcc (CB - bCc)
aaaabbbCccc (C - bc)
aaaabbbbcccc
```

Mint ahogy láthatjuk megadtunk két darab szabályt is ebből is látszódik, hogy ez a nyelv nem környezetfüggetlen. Mind a két példánál megvannak adva, hogy mik a szimbólumok és a változók és maga a szabályok is.

3.3. Hivatkozási nyelv

A [\[KERNIGHANRITCHIE\]](#) könyv C referencia-kézikönyv/Utasítások melléklete alapján definiáld BNF-ben a C utasítás fogalmát! Majd mutass be olyan kódcsipeteket, amelyek adott szabvánnyal nem fordulnak (például C89), mással (például C99) igen.

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
int main()
{
    for(int i = 0; i < 5; i++)
    {
        .....
    }

    return 0;
}
```

Az alábbi általunk megírt kód C89 szabványon nem fut le, mivel egy hibaüzenetet kapunk ami szerint a fejlécben nem megengedett a változó deklarációja. C99-es szabványon viszont lefut ez. Természetesen ha a változó deklarálását a kívülre tesszük akkor már lefog futni C89 szabvány szerint. Ennél a feladatnál még szükséges megemlíteni, hogy két kapcsolóra van szükségünk a lefordításnál, egyik a "-std:c89" másik pedig a "-std:c99".

3.4. Saját lexikális elemző

Írj olyan programot, ami számolja a bemenetén megjelenő valós számokat! Nem elfogadható olyan megoldás, amely maga olvassa betűnként a bemenetet, a feladat lényege, hogy lexert használjunk, azaz óriások vállán álljunk és ne kispályázzunk!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
%{
#include <stdio.h>
int realnum = 0;
}%
digit [0-9]
%%
{digit}* (\.{digit}+)? {++realnum_count;
printf("[realnum: %s - %f]", yytext, atof(yytext)); }
%%
```

Legelsőnek is írunk egy C kód csipetet amit látni szeretnénk a generált programba. Egy adott részletet a "%" jellel tudunk lezárni lexerben. Ezután fognak következni a definíciók amik jelen esetben számok definiálását fogja jelenteni. Ezután mint az előzőnél lezárjuk a "%" részletet. Ezt követően megadjuk a szabályt ami alapján felismerhetünk bizonyos részleteket. Jelen esetben csak egy szabályunk van ami a valós számokra fog érvényesülni.

```
int main() {
    yylex();
}
```

```
printf("The number of real numbers: %d", realnum_count);  
return 0;  
}
```

Itt már csak a főprogramunk maradt amiben a "yylex()" függvény segítségével megívjuk a lexerünket és kiíratjuk az eredményt. Ha ezzel megvagyunk nem maradt más dolgunk mint, hogy beletesszük a flex programba ezt "lex valos.l -o valos.c" paranccsal. Ez a C forráskód jóval hosszabb mint az .l kód ezáltal és látható, hogy megspóroltunk vele némi időt.

3.5. l33t.l

Lexelj össze egy l33t ciphert!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
%{  
#include <stdio.h>  
#include <stdlib.h>  
#include <time.h>  
#include <ctype.h>  
  
#define L337SIZE (sizeof l337d1c7 / sizeof (struct cipher))  
  
struct cipher {  
    char c;  
    char *leet[4];  
} l337d1c7 [] = {  
  
    {'a', {"4", "4", "@", "/-\\\"}},  
    {'b', {"b", "8", "|3", "|\"}},  
    {'c', {"c", "(", "<", "{\"}},  
    {'d', {"d", "|)", "|]", "|\"}},  
    {'e', {"3", "3", "3", "3\"}},  
    {'f', {"f", "|=", "ph", "|#\"}},  
    {'g', {"g", "6", "[", "[+\"}},  
    {'h', {"h", "4", "|-|", "[-\"}},  
    {'i', {"1", "1", "|", "!\"}},  
    {'j', {"j", "7", "_|", "_/"}},  
    {'k', {"k", "|<", "1<", "|{\"}},  
    {'l', {"l", "1", "|", "|_\"}},  
    {'m', {"m", "44", "(V", "\\|\"}},  
    {'n', {"n", "\\|\\|", "/\\\"}},  
    {'o', {"0", "0", "()", "[\"}},  
    {'p', {"p", "/o", "|D", "|o\"}},  
    {'q', {"q", "9", "O_", "(, \"}},  
    {'r', {"r", "12", "12", "|2\"}},  
    {'s', {"s", "5", "$", "$\"}},  
    {'t', {"t", "7", "7", "'|'\"}},
```

```
{'u', {"u", "|_", "(_", "[_"]}},
{'v', {"v", "\\/", "\\/", "\\/"}},
{'w', {"w", "VV", "\\\/\\\/", "(\/\\")}},
{'x', {"x", "%", ")(", "()" }},
{'y', {"y", "", "", ""}},
{'z', {"z", "2", "7_", ">_"}},

{'0', {"D", "0", "D", "0"}},
{'1', {"I", "I", "L", "L"}},
{'2', {"Z", "Z", "Z", "e"}},
{'3', {"E", "E", "E", "E"}},
{'4', {"h", "h", "A", "A"}},
{'5', {"S", "S", "S", "S"}},
{'6', {"b", "b", "G", "G"}},
{'7', {"T", "T", "j", "j"}},
{'8', {"X", "X", "X", "X"}},
{'9', {"g", "g", "j", "j"}}

// https://simple.wikipedia.org/wiki/Leet
};

%}
%%
. {

    int found = 0;
    for(int i=0; i<L337SIZE; ++i)
    {

        if(l337d1c7[i].c == tolower(*yytext))
        {

            int r = 1+(int) (100.0*rand()/(RAND_MAX+1.0));

            if(r<91)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[0]);
            else if(r<95)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[1]);
            else if(r<98)
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[2]);
            else
                printf("%s", l337d1c7[i].leet[3]);

            found = 1;
            break;
        }

    }

    if(!found)
```

```
printf("%c", *yytext);

}
%%
int
main()
{
    srand(time(NULL)+getpid());
    yylex();
    return 0;
}
```

Ebben a feladatban a szleng nyelvvel fogunk foglalkozni. Különböző betűket tudunk használni akár másik számmal vagy másik szimbólikus karakterekkel is. Ilyen például az S betű helyett a \$ vagy E betű helyett a 3. Manapság ezek igen elterjedtek a fiatalok körébe, viszont sokan pedig nem értik ezeket a szleng nyelveket. Maga ez egész feladat érthető és könnyen végigvihető. A kódcsípet első részében megvannak adva az adott betűnek a szlengben használt "jelei". Ezután következik, hogy a nagybetűket kisbetűvé alakítja át a kód és átírjam az első részben vett leet karakterekre. A legvégén pedig egyszerűen csak hivatkozunk rá és meghívjuk.

3.6. A források olvasása

Hogyan olvasod, hogyan értelmezed természetes nyelven az alábbi kódcsípeteket? Például

```
if(signal(SIGINT, jelkezeslo)==SIG_IGN)
    signal(SIGINT, SIG_IGN);
```

Ha a SIGINT jel kezelése figyelmen kívül volt hagyva, akkor ezen túl is legyen figyelmen kívül hagyva, ha nem volt figyelmen kívül hagyva, akkor a jelkezeslo függvény kezelje. (Miután a **man 7 signal** lapon megismertem a SIGINT jelet, a **man 2 signal** lapon pedig a használt rendszerhívást.)

Bugok

Vigyázz, sok csipet kerülendő, mert bugokat visz a kódba! Melyek ezek és miért? Ha nem megy ránézésre, elkapja valamelyiket esetleg a splint vagy a frama?

i.

```
if(signal(SIGINT, SIG_IGN)!=SIG_IGN)
    signal(SIGINT, jelkezeslo);
```

Ha a SIGINT nem volt figyelmen kívül hagyva akkor a jelkezeslo kezelje. Ha figyelmen kívül volt hagyva továbbra is maradjon úgy.

ii.

```
for(i=0; i<5; ++i)
```

A forciklus fejlécébe hiányzik az i deklaráció.

iii.

```
for(i=0; i<5; i++)
```

A forciklus fejlécébe hiányzik az i deklaráció.

iv.

```
for(i=0; i<5; tomb[i] = i++)
```

A kód hibamentes ha már létrehoztuk a látható változókat és mutatókat.

v.

```
for(i=0; i<n && (*d++ = *s++); ++i)
```

A kód hibamentes ha már létrehoztuk a látható változókat és mutatókat.

vi.

```
printf("%d %d", f(a, ++a), f(++a, a));
```

Arra kell figyelni hogy ha az f függvény visszatérési értéke nem int akkor a kiírt értékek nem biztos hogy pontosak lesznek.

vii.

```
printf("%d %d", f(a), a);
```

A printf ki fogja írni az f függvény visszatérési értékét a-ra, és a értékét.

viii.

```
printf("%d %d", f(&a), a);
```

A kiíratás megtörténik viszont az f függvény most az a változó memória címével fog dolgozni nem az a értékével.

3.7. Logikus

Hogyan olvasod természetes nyelven az alábbi Ar nyelvű formulákat?

```
$(\text{forall } x \text{ } \text{exists } y ((x < y) \wedge (y \text{ } \text{prím})))$
```

```
$(\text{forall } x \text{ } \text{exists } y ((x < y) \wedge (y \text{ } \text{prím})) \wedge (\text{SSy } \text{prím})) \leftrightarrow$  
)$
```

```
$(\text{exists } y \text{ } \text{forall } x (x \text{ } \text{prím}) \supset (x < y))$
```

```
$(\text{exists } y \text{ } \text{forall } x (y < x) \supset \neg (x \text{ } \text{prím}))$
```

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/blob/master/attention_raising/MatLog_LaTeX

Megoldás videó: <https://youtu.be/ZexiPy3ZxsA>, https://youtu.be/AJSXOQFF_wk

1. sor : Minden x esetén létezik olyan y amelyik nagyobb az x-nél és prímszám.
2. sor : Minden x esetén létezik olyan y amelyik nagyobb az x-nél és prímszám illetve y+2 is.
3. sor : Létezik y minden x esetén mikor x az prím és kisebb az y-nál.
4. sor : Létezik y minden x esetén mikor y kisebb mint az x és x az nem prím.

3.8. Deklaráció

Vezesd be egy programba (forduljon le) a következőket:

- egész

```
int a;
```

- egészre mutató mutató

```
int *b;
```

- egész referenciája

```
int &c;
```

- egészek tömbje

```
int T[3];
```

- egészek tömbjének referenciája (nem az első elemé)

```
int (&T)[3] = T;
```

- egészre mutató mutatók tömbje

```
int *T[3];
```

- egészre mutató mutatót visszaadó függvény

```
int *func();
```

- egészre mutató mutatót visszaadó függvényre mutató mutató

```
int *(*func)();
```

- egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvény

```
int *(*func)();
```

- függvénymutató egy egészet visszaadó és két egészet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészet kapó függvényre

```
int *(*func)();
```

Mit vezetnek be a programba a következő nevek?

- ```
int a;
```

Egész deklaráció.

- ```
int *b = &a;
```

Pointer, ami az "a" változóra mutat.

- ```
int &r = a;
```

Az 'a' változó referenciája.

- ```
int c[5];
```

5 elemű tömb deklaráció.

- ```
int (&tr)[5] = c;
```

A c tömb referenciája.

- ```
int *d[5];
```

Int-re mutató 5 elemű pointer tömb.

- ```
int *h ();
```

Int-re mutató függvény pointer.

- ```
int *(*l) ();
```

Int-re mutató függvéypointer pointere.

- ```
int (*v (int c)) (int a, int b)
```

Egészlet visszaadó és két egészlet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészlet kapó függvény

- ```
int ((*z) (int)) (int, int);
```

Függénymutató egy egészlet visszaadó és két egészlet kapó függvényre mutató mutatót visszaadó, egészlet kapó függvényre

4. fejezet

Helló, Caesar!

4.1. double ** háromszögmátrix

Írj egy olyan malloc és free párost használó C programot, amely helyet foglal egy alsó háromszög mátrixnak a szabad tárbán!

Megoldás videó: <https://youtu.be/1MRTuKwRsB0>, <https://youtu.be/RKbX5-EWpzA>.

Megoldás forrása: [bhax/thematic_tutorials/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c](https://github.com/bhax/thematic_tutorials/blob/master/bhax_textbook_IgyNeveldaProgramozod/Caesar/tm.c)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

int
main ()
{
    int nr = 5;
    double **tm;

    if ((tm = (double **) malloc (nr * sizeof (double *))) == NULL)
    {
        return -1;
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        if ((tm[i] = (double *) malloc ((i + 1) * sizeof (double))) == NULL) ↵
        {
            return -1;
        }
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
        for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
```

```
        tm[i][j] = i * (i + 1) / 2 + j;

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
            printf ("%f, ", tm[i][j]);
        printf ("\n");
    }

    tm[3][0] = 42.0;
    (*(tm + 3))[1] = 43.0; // mi van, ha itt hiányzik a külső ()
    *(tm[3] + 2) = 44.0;
    (*(tm + 3) + 3) = 45.0;

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
    {
        for (int j = 0; j < i + 1; ++j)
            printf ("%f, ", tm[i][j]);
        printf ("\n");
    }

    for (int i = 0; i < nr; ++i)
        free (tm[i]);

    free (tm);

    return 0;
}
```

A feladat főcélja a dinamikus memóriakezelés. Legelején tisztázni kell mi is az az alsó háromszögmátrix. Ez egy olyan mátrix melyben a főátló felett csak is 0 számjegyek szerepelhetnek. Legelső lépés a kódcsípet értelmezésében, hogy deklarálnunk kell az "nr" változót amit jelen esetben 5-re tettünk. Ez egyben egyenlő lesz a mátrix sorainak a számával is. Maga a "malloc" függvény memóriát foglalt le ami visszaad egy pointert. Ez a pointer jelen esetünkben bármi lehet (mi válasszuk meg). A harmadik "for" fogja kiírni az első kettő "forban" létrejött háromszögmátrixot. Maga a kódcsípetben az "i" a sorok számát míg, a "j" az oszlopok számát mutatja. Azért kell "i+1" mivel így kizárjuk a nullával való osztást. Az utolsó for fogja felszabadítani a helyet a lefoglalt tömbnek.

4.2. C EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót C-ben!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
```

```
#define MAX_KULCS 100
#define BUFFER_MERET 256
int main (int argc, char **argv)
{
    char kulcs[MAX_KULCS];
    char buffer[BUFFER_MERET];
    int kulcs_index = 0;
    int olvasott_bajtok = 0;
    int kulcs_meret = strlen (argv[1]);
    strncpy (kulcs, argv[1], MAX_KULCS);
    while ((olvasott_bajtok = read (0, (void *) buffer, BUFFER_MERET))
    {
        for (int i = 0; i < olvasott_bajtok; ++i)
        {
            buffer[i] = buffer[i] ^ kulcs[kulcs_index];
            kulcs_index = (kulcs_index + 1) % kulcs_meret;
        }
        write (1, buffer, olvasott_bajtok);
    }
}
```

Első két sorban felveszünk 2 darab kontstant változót. Egyik a " MAX_KULCS 100 " lesz másik pedig a "BUFFER_MERET 256". Nevükhez hűen a MAX_KULCS a kulcs maximális méretét fogja megadni míg a "BUFFER_MERET" a beolvasandó stringek számát maximum. Az intben lévő "strncpy" az egy függvény amivel a kulcsok méretét vizsgáljuk meg. Amennyiben túl nagy a kulcs mérete, ekkor 100 kitöröl belőle 100 karakternyi helyet. A "while" ciklus olvassa be a bájtokat. A kiolvasott bájtokat össze EXOR-ozza a kulcs adott bájta segítségével. A kulcs indexet növeljük az EXOR után. A titkosított bájtokat egy bufferbe olvassuk.

4.3. Java EXOR titkosító

Írj egy EXOR titkosítót Java-ban!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
public class ExorTitkosító
{
    public ExorTitkosító(String kulcsSzöveg,
        java.io.InputStream bejövőCsatorna,
        java.io.OutputStream kimenőCsatorna)
        throws java.io.IOException {
        byte [] kulcs = kulcsSzöveg.getBytes();
        byte [] buffer = new byte[256];
        int kulcsIndex = 0;
        int olvasottBajtok = 0;
        while((olvasottBajtok =
            bejövőCsatorna.read(buffer)) != -1) {
```

```
        for(int i=0; i<olvasottBájtok; ++i) {
            buffer[i] = (byte)(buffer[i] ^ kulcs[kulcsIndex]);
            kulcsIndex = (kulcsIndex+1) % kulcs.length;
        }

        kimenőCsatorna.write(buffer, 0, olvasottBájtok);
    }
}

public static void main(String[] args)
{
    try
    {
        new ExorTitkosító(args[0], System.in, System.out);
    }
    catch(java.io.IOException e)
    {
        e.printStackTrace();
    }
}
```

Az előző feladat megoldása JAVA környezetben. Viszont van egy fontos eltérés a között ami nem másos minthogy a klcsot a standard inputról kéri be.

4.4. C EXOR törő

Írj egy olyan C programot, amely megtöri az első feladatban előállított titkos szövegeket!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#define MAX_TITKOS 4096
#define OLVASAS_BUFFER 256
#define KULCS_MERET 8
#define _GNU_SOURCE
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
double
atlagos_szohossz (const char *titkos, int titkos_meret)
{
    int sz = 0;
    for (int i = 0; i < titkos_meret; ++i)
        if (titkos[i] == ' ')
            ++sz;
    return (double) titkos_meret / sz;
}
int
tisztas_lehet (const char *titkos, int titkos_meret)
```



```
for (int oi = '0'; oi <= '9'; ++oi)
for (int pi = '0'; pi <= '9'; ++pi)
{
    kulcs[0] = ii;
    kulcs[1] = ji;
    kulcs[2] = ki;
    kulcs[3] = li;
    kulcs[4] = mi;
    kulcs[5] = ni;
    kulcs[6] = oi;
    kulcs[7] = pi;
    if (exor_tores (kulcs, KULCS_MERET, titkos, p - titkos) ←
        )
    printf
        ("Kulcs: [%c%c%c%c%c%c%c%c]\nTiszta szoveg: [%s]\n",
         ii, ji, ki, li, mi, ni, oi, pi, titkos);
    // újra EXOR-ozunk, így nem kell egy második buffer
    exor (kulcs, KULCS_MERET, titkos, p - titkos);
}
return 0;
}
```

Karakter sorozatból megadott kulcs alapján próbálja visszafejteni az EXOR törő a szöveget. Egy adott algoritmussal (Bruteforce) töri fel minden kombinációt felhasználva. Használunk kell majd még egy algoritmust ami a tiszta szöveg előállításában segít. Ez az algoritmust alapján egyes szavak alapján próbálja meg összerakni az értelmes szöveget.

4.5. Neurális OR, AND és EXOR kapu

Ebben a feladatban Dékány Róbert Zsoltot tutoriáltam.

Megoldás videó: <https://youtu.be/Koyw6IH5ScQ>

```
# Copyright (C) 2019 Dr. Norbert Bاتفai, nbاتفai@gmail.com
#
# This program is free software: you can redistribute it and/or modify
# it under the terms of the GNU General Public License as published by
# the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
# (at your option) any later version.
#
# This program is distributed in the hope that it will be useful,
# but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
# MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
# GNU General Public License for more details.
#
# You should have received a copy of the GNU General Public License
# along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>
#
# https://youtu.be/Koyw6IH5ScQ
```

```
library(neuralnet)

a1    <- c(0,1,0,1)
a2    <- c(0,0,1,1)
OR     <- c(0,1,1,1)

or.data <- data.frame(a1, a2, OR)

nn.or <- neuralnet(OR~a1+a2, or.data, hidden=0, linear.output=FALSE, ↵
  stepmax = 1e+07, threshold = 0.000001)

plot(nn.or)

compute(nn.or, or.data[,1:2])

a1    <- c(0,1,0,1)
a2    <- c(0,0,1,1)
OR     <- c(0,1,1,1)
AND    <- c(0,0,0,1)

orand.data <- data.frame(a1, a2, OR, AND)

nn.orand <- neuralnet(OR+AND~a1+a2, orand.data, hidden=0, linear.output= ↵
  FALSE, stepmax = 1e+07, threshold = 0.000001)

plot(nn.orand)

compute(nn.orand, orand.data[,1:2])

a1    <- c(0,1,0,1)
a2    <- c(0,0,1,1)
EXOR   <- c(0,1,1,0)

exor.data <- data.frame(a1, a2, EXOR)

nn.exor <- neuralnet(EXOR~a1+a2, exor.data, hidden=0, linear.output=FALSE, ↵
  stepmax = 1e+07, threshold = 0.000001)

plot(nn.exor)

compute(nn.exor, exor.data[,1:2])

a1    <- c(0,1,0,1)
a2    <- c(0,0,1,1)
```

```
EXOR      <- c(0,1,1,0)

exor.data <- data.frame(a1, a2, EXOR)

nn.exor <- neuralnet(EXOR~a1+a2, exor.data, hidden=c(6, 4, 6), linear. <-
  output=FALSE, stepmax = 1e+07, threshold = 0.000001)

plot(nn.exor)

compute(nn.exor, exor.data[,1:2])
```

Egy neurális háló elméletben könnyen működik, megadjuk, hogy egy adott bemenetre milyen kimenetet adjon vissza. Viszont ez a gyakorlatban egy kicsit nehezebb. Először nézzük a "neurális OR kaput". Ez a logikai vagy. Két db értéket kell megadnunk és a végeredményt majd kijön, hogy hány darab lépésből és mennyi idő alatt sikerült ezt neki elérnie. Másodszor a "neurális AND kaput" nézzük meg. Ez a logikai és. Itt is az előzőhöz mérten megadjuk 2db értéket és az eredményt majd megpajuk hány lépésből jött ez ki neki és mennyi idő alatt. A harmadik a "kakuktojás" a három közül azaz az "EXOR", mivel itt is megadjuk a két darab értéket és az eredményt de itt kell hozzá adni egy titkos réteget is. Ez logikában amúgy a kizáró vaggyal felel meg.

4.6. Hiba-visszaterjesztéses perceptron

C++

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <iostream>
#include "mlp.hpp"
#include "png++/png.hpp"
int main (int argc, char **argv)
{
    png::image <png::rgb_pixel> png_image (argv[1]);
    int size = png_image.get_width()*png_image.get_height();

    Perceptron* p = new Perceptron(3, size, 256, 1);
    double* image = new double[size];

    for(int i {0}; i<png_image.get_width(); ++i)
        for(int j {0}; j<png_image.get_height(); ++j)
            image[i*png_image.get_width()+j] = png_image[i][j].red;
    double value = (*p) (image);
    std::cout << value << std::endl;
    delete p;
    delete [] image;
}
```


A feladat lényege, hogy három rétegű hálót csinálunk majd a 3. rétegben kapni fogunk egy eredményt (számot) amit a három rétegből különböző számításokból kaphatunk meg. Elsősorban behívjuk a képet. Második sorban helyet foglalunk le neki. Későbbiekben meg kell adnunk pár paramétert ilyen a hány réteget használunk, méretet, 1 számnak kell lenni a végeredménynek. Ezután megint helyet foglalunk le és feltöltjük for ciklussal végül pedig meghívjuk a fgv. operátort. Ellenőrzés képpen pedig kiíratjuk az eredményt.

DRAFT

5. fejezet

Helló, Mandelbrot!

5.1. A Mandelbrot halmaz

Írj olyan C programot, amely kiszámolja a Mandelbrot halmazt!

Megoldás videó:

Ebben a feladatban Dékány Róbert Zsoltot tutoriáltam.

```
#include <iostream>
#include "png++/png.hpp"
#include <sys/times.h>

#define MERET 600
#define ITER_HAT 32000

void
mandel (int kepadat[MERET][MERET]) {

    // MÉRÜNK IDŐT (PP 64)
    clock_t delta = clock ();
    // MÉRÜNK IDŐT (PP 66)
    struct tms tmsbuf1, tmsbuf2;
    times (&tmsbuf1);

    // számítás adatai
    float a = -2.0, b = .7, c = -1.35, d = 1.35;
    int szelesseg = MERET, magassag = MERET, iteraciosHatar = ITER_HAT;

    // a számítás
    float dx = (b - a) / szelesseg;
    float dy = (d - c) / magassag;
    float reC, imC, reZ, imZ, ujreZ, ujimZ;
    // Hány iterációt csináltunk?
    int iteracio = 0;
    // Végigzongorázzuk a szélesség x magasság rácsot:
```

```
for (int j = 0; j < magassag; ++j)
{
    //sor = j;
    for (int k = 0; k < szelesseg; ++k)
    {
        // c = (reC, imC) a rács csomópontjainak
        // megfelelő komplex szám
        reC = a + k * dx;
        imC = d - j * dy;
        // z_0 = 0 = (reZ, imZ)
        reZ = 0;
        imZ = 0;
        iteracio = 0;
        // z_{n+1} = z_n * z_n + c iterációk
        // számítása, amíg |z_n| < 2 vagy még
        // nem értük el a 255 iterációt, ha
        // viszont elértük, akkor úgy vesszük,
        // hogy a kiindulási c komplex számra
        // az iteráció konvergens, azaz a c a
        // Mandelbrot halmaz eleme
        while (reZ * reZ + imZ * imZ < 4 && iteracio < iteraciosHatar)
        {
            // z_{n+1} = z_n * z_n + c
            ujureZ = reZ * reZ - imZ * imZ + reC;
            ujimZ = 2 * reZ * imZ + imC;
            reZ = ujureZ;
            imZ = ujimZ;

            ++iteracio;
        }

        kepadat[j][k] = iteracio;
    }
}

times (&tmsbuf2);
std::cout << tmsbuf2.tms_utime - tmsbuf1.tms_utime
            + tmsbuf2.tms_stime - tmsbuf1.tms_stime << std::endl;

delta = clock () - delta;
std::cout << (float) delta / CLOCKS_PER_SEC << " sec" << std::endl;
}

int
main (int argc, char *argv[])
{
    if (argc != 2)
```

```
{
    std::cout << "Hasznalat: ./mandelpng fajlnev";
    return -1;
}

int kepadat[MERET][MERET];

mandel(kepadat);

png::image < png::rgb_pixel > kep (MERET, MERET);

for (int j = 0; j < MERET; ++j)
{
    //sor = j;
    for (int k = 0; k < MERET; ++k)
    {
        kep.set_pixel (k, j,
                       png::rgb_pixel (255 -
                                         (255 * kepadat[j][k]) / ITER_HAT <-
                                         '
                                         255 -
                                         (255 * kepadat[j][k]) / ITER_HAT <-
                                         '
                                         255 -
                                         (255 * kepadat[j][k]) / ITER_HAT <-
                                         ));
    }
}

kep.write (argv[1]);
std::cout << argv[1] << " mentve" << std::endl;
}
```

Az egész csokorban hasznos lesz tudni a Mandelbrot "fogalmát", hogy mivel foglalkozik. Alapvetően komplex számokkal dolgozik egyenletekben. A megoldásban szereplő számokat "összekötve" egy képet fogunk kapni. Ebből kilogikáztatjuk, hogy kapni fogunk egy kimenő fájlt amibe a megoldás lesz illetve egy képet is külön fájlban. Ezért szükséges a csokor elején telepíteni "png++"-t. Sudo apt segítségével tudjuk ezt megtenni. Miután ezt megtettük és utána néztünk több forrásból, hogy hogyan működik ez pontosan el is kezdhettük a feladatokat megcsinálni. Létfogjuk hozni a képteret (min,max értékekkel). Maga a program további kódcsipetei annyiból állnak, hogy a kijtt számok(halmaz) segítségével kirajzoltatunk egy képet, ezt a képet úgy kapjuk meg, hogy pixelről-pixelre rajzoltatja ki a gép.

5.2. A Mandelbrot halmaz a `std::complex` osztállyal

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
#include <png++/png.hpp>
#include <complex>

const int N = 500;
const int M = 500;
const double MAXX = 0.7;
const double MINX = -2.0;
const double MAXY = 1.35;
const double MINY = -1.35;

void GeneratePNG(const int tomb[N][M])
{
    png::image< png::rgb_pixel > image(N, M);
    for (int x = 0; x < N; x++)
    {
        for (int y = 0; y < M; y++)
        {
            image[x][y] = png::rgb_pixel(tomb[x][y], tomb[x][y], tomb[x][y] ←
            );
        }
    }
    image.write("kimenet.png");
}

int main()
{
    int tomb[N][M];

    double dx = (MAXX - MINX) / N;
    double dy = (MAXY - MINY) / M;

    std::complex<double> C, Z, Zuj;

    int iteracio;

    for (int i = 0; i < M; i++)
    {
        for (int j = 0; j < N; j++)
        {
            real(C) = MINX + j * dx;
            imag(C) = MAXY - i * dy;

            Z = 0;
            iteracio = 0;

            while(abs(Z) < 2 && iteracio++ < 255)
            {
                Zuj = Z*Z+C;
            }
        }
    }
}
```

```
        Z = Zuj;  
    }  
  
    tomb[i][j] = 256 - iteracio;  
}  
  
GeneratePNG(tomb);  
  
return 0;  
}
```

Mint ahogy láthatjuk sok hasonlóság van ez előző feladathoz képest viszont van amiben eltér mint például, hogy itt már az "std::complex" osztállyal fogunk dolgozni. Az "std::complex" osztály már tud kezelni komplex számokat ezáltal ez megkönnyíti a munkánkat. Ez annyiba fogja megváltoztatni, hogy nem kell saját magunknak írni egy struktúrát. Ezenfelül szinte ugyan az az előző feladatban kitagláltakhoz.

5.3. Biomorfok

Megoldás videó: <https://youtu.be/IJMbgRzY76E>

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/Biomorf

```
// Verzio: 3.1.3.cpp  
// Forditas:  
// g++ 3.1.3.cpp -lpng -O3 -o 3.1.3  
// Futtatas:  
// ./3.1.3 bmorf.png 800 800 10 -2 2 -2 2 .285 0 10  
// Nyomtatás:  
// a2ps 3.1.3.cpp -o 3.1.3.cpp.pdf -l --line-numbers=1 --left- ↵  
// footer="BATF41 HAXOR STR34M" --right-footer="https://bhaxor. ↵  
// blog.hu/" --pro=color  
// ps2pdf 3.1.3.cpp.pdf 3.1.3.cpp.pdf.pdf  
//  
// BHAX Biomorphs  
// Copyright (C) 2019  
// Norbert Batfai, batfai.norbert@inf.unideb.hu  
//  
// This program is free software: you can redistribute it and/ ↵  
// or modify  
// it under the terms of the GNU General Public License as ↵  
// published by  
// the Free Software Foundation, either version 3 of the ↵  
// License, or  
// (at your option) any later version.  
//
```

```
// This program is distributed in the hope that it will be ←  
useful,  
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty ←  
of  
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See ←  
the  
// GNU General Public License for more details.  
//  
// You should have received a copy of the GNU General Public ←  
License  
// along with this program. If not, see <https://www.gnu.org/  
licenses/>.  
//  
// Version history  
//  
// https://youtu.be/IJMbgRzY76E  
// See also https://www.emis.de/journals/TJNSA/includes/files/  
articles/Vol9\_Iss5\_2305--2315 ←  
\_Biomorphs\_via\_modified\_iterations.pdf  
//  
#include <iostream>  
#include "png++/png.hpp"  
#include <complex>  
int  
main ( int argc, char *argv[] )  
{  
    int szelesseg = 1920;  
    int magassag = 1080;  
    int iteraciosHatar = 255;  
    double xmin = -1.9;  
    double xmax = 0.7;  
    double ymin = -1.3;  
    double ymax = 1.3;  
    double reC = .285, imC = 0;  
    double R = 10.0;  
    if ( argc == 12 )  
    {  
        szelesseg = atoi ( argv[2] );  
        magassag = atoi ( argv[3] );  
        iteraciosHatar = atoi ( argv[4] );  
        xmin = atof ( argv[5] );  
        xmax = atof ( argv[6] );  
        ymin = atof ( argv[7] );  
        ymax = atof ( argv[8] );  
        reC = atof ( argv[9] );  
        imC = atof ( argv[10] );  
        R = atof ( argv[11] );  
    }  
    else  
    {
```

```

        std::cout << "Hasznalat: ./3.1.2 fajlnev szelesseg ↔
        magassag n a b c d reC imC R" << std::endl;
        return -1;
    }
    png::image < png::rgb_pixel > kep ( szelesseg, magassag );
    double dx = ( xmax - xmin ) / szelesseg;
    double dy = ( ymax - ymin ) / magassag;
    std::complex<double> cc ( reC, imC );
    std::cout << "Szamitas\n";
    // j megy a sorokon
    for ( int y = 0; y < magassag; ++y )
    {
        // k megy az oszlopokon
        for ( int x = 0; x < szelesseg; ++x )
        {
            double reZ = xmin + x * dx;
            double imZ = ymax - y * dy;
            std::complex<double> z_n ( reZ, imZ );
            int iteracio = 0;
            for (int i=0; i < iteraciosHatar; ++i)
            {
                z_n = std::pow(z_n, 3) + cc;
                //z_n = std::pow(z_n, 2) + std::sin(z_n) + cc;
                if(std::real ( z_n ) > R || std::imag ( z_n ) > ↔
                R)
                {
                    iteracio = i;
                    break;
                }
            }
            kep.set_pixel ( x, y,
                png::rgb_pixel ( (iteracio*20)%255, ↔
                (iteracio*40)%255, (iteracio ↔
                *60)%255 ));
        }
        int szazalek = ( double ) y / ( double ) magassag * ↔
        100.0;
        std::cout << "\r" << szazalek << "%" << std::flush;
    }
    kep.write ( argv[1] );
    std::cout << "\r" << argv[1] << " mentve." << std::endl;
}

```

Clifford Pickover találta fel a bioformokat a Julia halmazokat rajzoló programon dolgozott mikor csodálatos módon egy bug miatt rátalált a bioformokra. Az ilyenfajta szabályrendszer szerint valósulnak meg az egysejtűek. Ez a két halmaz között annyi a különbség, hogy míg a mandel brotban a "c" az egy konstans addig a másiknál egy állandó. Itt is a szélesség és a magasság a felhasználó által adott érték lesz mint az előző két feladatnál.

5.4. A Mandelbrot halmaz CUDA megvalósítása

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

```
// Forrás: https://github.com/SullyChen/Mandelbrot-Set-Plotter
#include "SFML/Graphics.hpp"
//resolution of the window
const int width = 1280;
const int height = 720;
//used for complex numbers
struct complex_number
{
    long double real;
    long double imaginary;
};
//mandelbrot komplex alapján legenerál egy mandelbrot halmazt
void generate_mandelbrot_set(sf::VertexArray& vertexarray, int ←
    pixel_shift_x, int pixel_shift_y, int precision, float zoom)
{
    #pragma omp parallel for
    for(int i = 0; i < height; i++)
    {
        for (int j = 0; j < width; j++)
        {
            //scale the pixel location to the complex plane for ←
            calculations
            long double x = ((long double)j - pixel_shift_x) / ←
                zoom;
            long double y = ((long double)i - pixel_shift_y) / ←
                zoom;
            complex_number c;
            c.real = x;
            c.imaginary = y;
            complex_number z = c;
            int iterations = 0; //keep track of the number of ←
            iterations
            for (int k = 0; k < precision; k++)
            {
                complex_number z2;
                z2.real = z.real * z.real - z.imaginary * z. ←
                    imaginary;
                z2.imaginary = 2 * z.real * z.imaginary;
                z2.real += c.real;
                z2.imaginary += c.imaginary;
                z = z2;
                iterations++;
                if (z.real * z.real + z.imaginary * z.imaginary ←
                    > 4)
            }
        }
    }
}
```

```
        break;
    }
    //color pixel based on the number of iterations
    if (iterations < precision / 4.0f)
    {
        vertexarray[i*width + j].position = sf::Vector2f(j, i);
        sf::Color color(iterations * 255.0f / (precision / 4.0f), 0, 0);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    else if (iterations < precision / 2.0f)
    {
        vertexarray[i*width + j].position = sf::Vector2f(j, i);
        sf::Color color(0, iterations * 255.0f / (precision / 2.0f), 0);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    else if (iterations < precision)
    {
        vertexarray[i*width + j].position = sf::Vector2f(j, i);
        sf::Color color(0, 0, iterations * 255.0f / precision);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    }
}
```

Maga a CUDA eléggé elterjed manapság a gamerek és a videósok körében. Mivel nem elég, hogy egy játék elfut már arra is nagy hangsúlyt fektetnek, hogy milyen minőségben fut az el. A CUDA ebben segít, mivel egyszerre több magot futtat a videokártyán ezáltal nagyobb teljesítményre képes a számítógép. A kód itt is hasonlít az előzőekhez, a legnagyobb eltérés viszont ott van amikor is itt a CUDA magjai számolják ki a megoldást míg az előzőeknél a CPU számolta. Mint ahogy írtam ezáltal jóval gyorsabb a folyamat.

5.5. Mandelbrot nagyító és utazó C++ nyelven

Építs GUI-t a Mandelbrot algoritmusra, lehessen egérrel nagyítani egy területet, illetve egy pontot egérrel kiválasztva vizualizálja onnan a komplex iteráció bejárta z_n komplex számokat!

Megoldás forrása:

Megoldás videó:

```
// Forrás: https://github.com/SullyChen/Mandelbrot-Set-Plotter
#include "SFML/Graphics.hpp"
//resolution of the window
const int width = 1280;
const int height = 720;
//used for complex numbers
struct complex_number
{
    long double real;
    long double imaginary;
};
//mandelbrot komplex alapján legenerál egy mandelbrot halmazt
void generate_mandelbrot_set(sf::VertexArray& vertexarray, int pixel_shift_x, int pixel_shift_y, int precision, float zoom)
{
    #pragma omp parallel for
    for(int i = 0; i < height; i++)
    {
        for (int j = 0; j < width; j++)
        {
            //scale the pixel location to the complex plane for calculations
            long double x = ((long double)j - pixel_shift_x) / zoom;
            long double y = ((long double)i - pixel_shift_y) / zoom;
            complex_number c;
            c.real = x;
            c.imaginary = y;
            complex_number z = c;
            int iterations = 0; //keep track of the number of iterations
            for (int k = 0; k < precision; k++)
            {
                complex_number z2;
                z2.real = z.real * z.real - z.imaginary * z.imaginary;
                z2.imaginary = 2 * z.real * z.imaginary;
                z2.real += c.real;
                z2.imaginary += c.imaginary;
                z = z2;
                iterations++;
                if (z.real * z.real + z.imaginary * z.imaginary > 4)
                    break;
            }
            //color pixel based on the number of iterations
            if (iterations < precision / 4.0f)
            {
                vertexarray[i*width + j].position = sf::Vector2f(x, y);
            }
        }
    }
}
```

```

        Vector2f(j, i);
        sf::Color color(iterations * 255.0f / ( ←
            precision / 4.0f), 0, 0);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    else if (iterations < precision / 2.0f)
    {
        vertexarray[i*width + j].position = sf:: ←
            Vector2f(j, i);
        sf::Color color(0, iterations * 255.0f / ( ←
            precision / 2.0f), 0);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    else if (iterations < precision)
    {
        vertexarray[i*width + j].position = sf:: ←
            Vector2f(j, i);
        sf::Color color(0, 0, iterations * 255.0f / ←
            precision);
        vertexarray[i*width + j].color = color;
    }
    }
}
}

```

Mint szinte az összes többi feladatnál itt is van hasonlóság a mandelbrotos feladatokhoz. Egy függvény (void generate_mandelbrot_set(sf::VertexArray vertexarray..) fogja legenerálni MBH_t-t.

```

// Forrás: https://github.com/SullyChen/Mandelbrot-Set-Plotter
#include "SFML/Graphics.hpp"
//resolution of the window
const int width = 1280;
const int height = 720;
//used for complex numbers
struct complex_number
{
    long double real;
    long double imaginary;
};
//mandelbrot komplex alapján legenerál egy mandelbrot halmazt
void generate_mandelbrot_set(sf::VertexArray& vertexarray, int ←
    pixel_shift_x, int pixel_shift_y, int precision, float zoom)
{
    #pragma omp parallel for
    for(int i = 0; i < height; i++)
    {
        for (int j = 0; j < width; j++)
        {

```

```
//scale the pixel location to the complex plane for ↵
calculations
long double x = ((long double)j - pixel_shift_x) / ↵
zoom;
long double y = ((long double)i - pixel_shift_y) / ↵
zoom;
complex_number c;
c.real = x;
c.imaginary = y;
complex_number z = c;
int iterations = 0; //keep track of the number of ↵
iterations
for (int k = 0; k < precision; k++)
{
    complex_number z2;
    z2.real = z.real * z.real - z.imaginary * z. ↵
    imaginary;
    z2.imaginary = 2 * z.real * z.imaginary;
    z2.real += c.real;
    z2.imaginary += c.imaginary;
    z = z2;
    iterations++;
    if (z.real * z.real + z.imaginary * z.imaginary ↵
        > 4)
        break;
}
//color pixel based on the number of iterations
if (iterations < precision / 4.0f)
{
    vertexarray[i*width + j].position = sf:: ↵
    Vector2f(j, i);
    sf::Color color(iterations * 255.0f / ( ↵
    precision / 4.0f), 0, 0);
    vertexarray[i*width + j].color = color;
}
else if (iterations < precision / 2.0f)
{
    vertexarray[i*width + j].position = sf:: ↵
    Vector2f(j, i);
    sf::Color color(0, iterations * 255.0f / ( ↵
    precision / 2.0f), 0);
    vertexarray[i*width + j].color = color;
}
else if (iterations < precision)
{
    vertexarray[i*width + j].position = sf:: ↵
    Vector2f(j, i);
    sf::Color color(0, 0, iterations * 255.0f / ↵
    precision);
    vertexarray[i*width + j].color = color;
```

```
    }  
    }  
}
```

Legelső lépés "sf:." ablaknál kell beállítani tulajdonságokat (pl.: ablakméret). Ezután le kell generálnunk a MBH-t default paraméterek segítségével. Két állapotot fog figyelni : 1 : Szokásosan várja mikor zárjuk be az ablakot. 2 : Belépve az MBH-ba, 2x nagyítással fogja lefuttatni a fájlt.

```
int main()  
{  
    sf::String title_string = "Mandelbrot Set Plotter"; //ablak ←  
        címe  
    sf::RenderWindow window(sf::VideoMode(width, height), ←  
        title_string); //ablak objektum(létrehozza az ablakot a ←  
        megadott méretekkel és címmel)  
    window.setFramerateLimit(30); //frissített ablak/s vagy ←  
        ilyesmi  
    sf::VertexArray pointmap(sf::Points, width * height);  
  
    //értékek inicializálása  
    float zoom = 300.0f;  
    int precision = 100;  
    int x_shift = width / 2;  
    int y_shift = height / 2;  
  
    //legenerálja a mbh-t  
    generate_mandelbrot_set(pointmap, x_shift, y_shift, ←  
        precision, zoom);  
  
    /**  
    *  
    *  
    *  
    *  
    * */  
    while (window.isOpen())  
    {  
        //ciklikusan figyeli az előforduló különböző event-eket ←  
        , ha egy olyan esemény következik be, hogy ←  
        rákattolunk az X gombra, akkor bezárja az ablakot  
        sf::Event event;  
        while (window.pollEvent(event))  
        {  
            if (event.type == sf::Event::Closed)  
                window.close();  
        }  
    }  
}
```

```
//ha a bal egérgommbal kattintunk, akkor az egér ↵  
helyére nagyít az alábbi algoritmus segítségével. ↵  
Minden nagyítás után újra legenerálja a mbh-t.  
//zoom into area that is left clicked  
if (sf::Mouse::isButtonPressed(sf::Mouse::Left))  
{  
    sf::Vector2i position = sf::Mouse::getPosition( ↵  
        window);  
    x_shift -= position.x - x_shift;  
    y_shift -= position.y - y_shift;  
    zoom *= 2;  
    precision += 200;  
  
    #pragma omp parallel for  
    for (int i = 0; i < width*height; i++)  
    {  
        pointmap[i].color = sf::Color::Black;  
    }  
    generate_mandelbrot_set(pointmap, x_shift, y_shift, ↵  
        precision, zoom);  
}  
window.clear();  
window.draw(pointmap);  
window.display();  
}  
  
return 0;  
}
```

5.6. Mandelbrot nagyító és utazó Java nyelven

Megoldás forrása: <https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/javat-tanitok-javat/apbs02.html#id570518>

Ez az előző feladat megírása JAVÁ-ban. Itt is megkell adnak a különböző paramétereket. A megoldásnak kapott számok segítségével pixeleket rajzoltatunk ki majd színezzük ki ezáltal kapjuk meg az elvárt képet. Nagyítás során nem történik különösebb változá, ugyan úgy kiszámolja a pixeleket majd kiszínezi őket és így kapjuk meg a képet.

6. fejezet

Helló, Welch!

6.1. Első osztályom

Valósítsd meg C++-ban és Java-ban az módosított polártranszformációs algoritmust! A matek háttér teljesen irreleváns, csak annyiban érdekes, hogy az algoritmus egy számítása során két normálist számol ki, az egyiket elspájzolod és egy további logikai taggal az osztályban jelzed, hogy van vagy nincs eltéve kiszámolt szám.

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat... térj ki arra is, hogy a JDK forrásaiban a Sun programozói pont úgy csinálták meg ahogyan te is, azaz az OO nemhogy nem nehéz, hanem éppen természetes neked!

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <cmath>
#include <ctime>
class Random {

    public:

        Random();

        ~Random() {}

        double get();
    private:

        bool exist;
        double value;

};
Random::Random() {
    exist = false;
    std::srand (std::time(NULL));
};
double Random::get() {
    if (!exist){
```



```
double u1, u2, v1, v2, w;

do{
    u1 = std::rand () / (RAND_MAX + 1.0);
    u2 = std::rand () / (RAND_MAX + 1.0);
    v1 = 2 * u1 - 1;
    v2 = 2 * u2 - 1;
    w = v1 * v1 + v2 * v2;
}
while (w > 1);

double r = std::sqrt ((-2 * std::log (w)) / w);

value = r * v2;
exist = !exist;

return r * v1;
}

else{
    exist = !exist;
    return value;
}
};
int main()
{

    Random rnd;

    for (int i = 0; i < 10; ++i) std::cout << rnd.get() << std::endl;

}
```

Az elején szükségünk lesz pár különböző függvénykönyvtárra amik tartalmazzák a kódban használt függvényeket. Miután ezt megtettük létrehozzuk a "Random" osztály amiben megadjuk, hogy a kódunk melyik részei legyenek privátak illetve publikusok. Publikusba tesszük a konstruktort, destruktort illetve a "get" függvényt. Ezt követően megadjuk a konstruktort ami annyit takar, hogyha új objektumot hozunk létre akkor a a változót hamisra állítjuk. Ezt követően a "get" függvényt írjuk meg amit 2 felé tudunk, az egyik ha nincs legenerált szám tehát hamis a tehát az "exist" hamis, ilyenkor lekell generálnunk 2 számot amiből az egyiket megtartjuk másikat pedig elrakjuk. Másik eset mikor létezik lekért szám ilyenkor az "exist"-et hamisra állítjuk és visszaadjuk a lekért számot. Végül megírjuk a főprogramot amiben az eddig megírt függvényeket felhasználjuk.

JAVA <https://sourceforge.net/p/udprog/code/ci/master/tree/source/kezdol/elsojava/PolarGen.java#l10>

Ez előző kód átvitele JAVÁban.

6.2. LZW

Valósítsd meg C-ben az LZW algoritmus fa-építését!

Megoldás videó:

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
typedef struct binfa
{
    int ertek;
    struct binfa *bal_nulla;
    struct binfa *jobb_egy;
} BINFA, *BINFA_PTR;
BINFA_PTR
uj_elem ()
{
    BINFA_PTR p;

    if ((p = (BINFA_PTR) malloc (sizeof (BINFA))) == NULL)
    {
        perror ("memoria");
        exit (EXIT_FAILURE);
    }
    return p;
}
extern void kiir (BINFA_PTR elem);
extern void szabadit (BINFA_PTR elem);
int
main (int argc, char **argv)
{
    char b;

    BINFA_PTR gyoker = uj_elem ();
    gyoker->ertek = '/';
    BINFA_PTR fa = gyoker;
    while (read (0, (void *) &b, 1)){
        write (1, &b, 1);
        if (b == '0'){
            if (fa->bal_nulla == NULL){
                fa->bal_nulla = uj_elem ();
                fa->bal_nulla->ertek = 0;
                fa->bal_nulla->bal_nulla = fa->bal_nulla->jobb_egy = NULL;
                fa = gyoker;
            }
            else{
                fa = fa->bal_nulla;
            }
        }
        else{
            // ... (the rest of the code is cut off in the image)
        }
    }
}
```

```
        if (fa->jobb_egy == NULL){
            fa->jobb_egy = uj_elem ();
            fa->jobb_egy->ertek = 1;
            fa->jobb_egy->bal_nulla = fa->jobb_egy->jobb_egy = NULL;
            fa = gyoker;
        }
        else{
            fa = fa->jobb_egy;
        }
    }
}

printf ("\n");
kiir (gyoker);
extern int max_melyseg;
printf ("melyseg=%d", max_melyseg);
szabadit (gyoker);
}

static int melyseg = 0;
int max_melyseg = 0;
void
kiir (BINFA_PTR elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        if (melyseg > max_melyseg)
            max_melyseg = melyseg;
        kiir (elem->jobb_egy);
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            printf ("---");
        printf ("%c(%d)\n", elem->ertek < 2 ? '0' + elem->ertek : elem-> ←
            ertek,
                melyseg);
        kiir (elem->bal_nulla);
        --melyseg;
    }
}

void
szabadit (BINFA_PTR elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        szabadit (elem->jobb_egy);
        szabadit (elem->bal_nulla);
        free (elem);
    }
}
```

Legelőször is muszáj definiálnunk a struktúránkat ami megadja az elem értékét illetve a bal és jobb oldali

mutatónak a mutatóját. Ezt követően létrehozunk egy "uj_elem" függvényt. Amennyiben például nincs elegendő hely vagy bármi féle hibába ütközik ez esetben kidob minket egy hibaüzenettel együtt. Megadjuk a "kiir" és a "szabadiit" függvényeket amelyek elé egy "extern" szót teszünk ami annyit tesz, hogy a programnak ezzel segítünk, hogy csak később definiáljuk teljesen ezeket a függvényeket. Csak ezek a lépések után kezdjük megírni a fő programunkat ami egy karakter típusu változóval és a binfa gyökérelemével kezdünk. Mint ahogy a kódban is láthatjuk az "uj_elem" függvény segítségével létrehozunk a binfához egy új elemet ami jelen esetben egy "/" jel, ezt betesszük a fába ami segítségével látni fogjunk, hogy hol járunk éppen. Ezután írunk egy "while" ciklust. Ezt követően az "if" függvényt használjuk ahol megnézzük, hogy a beolvasott karakter 0 akkor a fa által mutatott bal oldali csomópont elemét kell néznünk ha nincs ott semmi(NULL) akkor létrehozza a program. Ha 1 est kapunk ugyan az a helyzet mint az előzőnél csak jobb oldali ágon. Ezekután ki is íratjuk a fát. A főprogram után megadjuk a "melyseg" és a "max_melyseg" változókat.

6.3. Fabejárás

Járd be az előző (inorder bejárású) fát pre- és posztorder is!

Megoldás videó:

```
void
kiir (BINFA_PTR elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            printf ("---");
        printf ("%c(%d)\n", elem->ertek < 2 ? '0' + elem->ertek : elem-> ←
            ertek,
                melyseg);
        if (melyseg > max_melyseg)
            max_melyseg = melyseg;

        kiir (elem->jobb_egy);
        kiir (elem->bal_nulla);
        --melyseg;
    }
}
```

```
void
kiir (BINFA_PTR elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;

        if (melyseg > max_melyseg)
            max_melyseg = melyseg;
```

```
    kiir (elem->jobb_egy);
    kiir (elem->bal_nulla);

    for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
        printf ("---");
    printf ("%c(%d)\n", elem->ertek < 2 ? '0' + elem->ertek : elem-> ←
        ertek,
        melyseg);

    --melyseg;
}
}
```

Egy fának 3 bejárasi útvonala lehet. Inorder, preorder illetve postorder. Az előző kód inorder bejárást alkalmazott most pedig megmutatom preorder és postorder bejárásokban is. Először is kezdjük a preorderrel. Igazából nem sok eltérés van csak annyiban, hogy legelőször a gyökérelemmel kell kezdenünk a vizsgálatot, ezt követi az egyik oldal és a másik oldal zárja be a folyamatot. Következő pedig a postorderes bejárás aminél a lényeg, hogy először az egyik oldalt vizsgáljuk meg majd a másikat és a legvégén a gyökérelemet.

6.4. Tag a gyökér

Az LZW algoritmust ültess át egy C++ osztályba, legyen egy Tree és egy beágyazott Node osztálya. A gyökér csomópont legyen kompozícióban a fával!

```
// z3a7.cpp
//
// Együtt támadjuk meg: http://progpater.blog.hu/2011/04/14/ ←
// együtt_tamadjuk_meg
// LZW fa építő 3. C++ átirata a C változatból (+mélység, átlag és szórás)
// Programozó Páternosztér
//
// Copyright (C) 2011, 2012, Bátfa Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, ←
// nbatfai@gmail.com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
```

```
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
// 0.0.1,      http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor\_a\_tomor
// 0.0.2,      csomópontok mutatóinak NULLázása (nem fejtette meg senki :)
// 0.0.3,      http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ←
//      labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
// 0.0.4,      z.cpp: a C verzióból svn: bevezetes/C/ziv/z.c átírjuk C++- ←
//      ra
//      http://progpater.blog.hu/2011/03/31/ ←
//      imadni_fogjakok_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol
// 0.0.5,      z2.cpp: az fgv(*mut)-ok helyett fgv(&ref)
// 0.0.6,      z3.cpp: Csomopont beágyazva
//      http://progpater.blog.hu/2011/04/01/ ←
//      imadni_fogjakok_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_2
// 0.0.6.1     z3a2.c: LZWBinFa már nem barátja a Csomopont-nak, mert ←
//      annak tagjait nem használja direktben
// 0.0.6.2     Kis kommentezést teszünk bele 1. lépésként (hogy a kicsit ←
//      lemaradt hallgatóknak is
//      könnyebb legyen, jól megtűzdeljük további olvasmányokkal)
//      http://progpater.blog.hu/2011/04/14/egyutt\_tamadjuk\_meg
//      (majd a 2. lépésben "beletesszük a d.c-t", majd s 3. ←
//      lépésben a parancssor sor argok feldolgozását)
// 0.0.6.3     z3a2.c: Fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu ←
//      /2011/04/17/a_tizedik_tizenegyedik_labor
// 0.0.6.4     SVN-beli, http://www.inf.unideb.hu/~nbatfai/pl/forrasok-SVN ←
//      /bevezetes/vedes/
// 0.0.6.5     2012.03.20, z3a4.cpp: N betűk (hiányok), sorvégek, vezető ←
//      komment figyelmen kívül: http://progpater.blog.hu/2012/03/20/ ←
//      a_vedes_elokeszítése
// 0.0.6.6     z3a5.cpp: mamenyaka kolléga észrevételére a több komment ←
//      sor figyelmen kívül hagyása
//      http://progpater.blog.hu/2012/03/20/a\_vedes\_elokeszítése/ ←
//      fullcommentlist/1#c16150365
// 0.0.6.7     Javasolom ezt a verziót választani védendő programnak
// 0.0.6.8     z3a7.cpp: pár kisebb javítás, illetve a védések támogatásához ←
//      további komment a <<
```

```
// eltoló operátort tagfüggvényként, illetve globális függvényként ↵
// túlterhelő részekhez.
// http://progpater.blog.hu/2012/04/10/ ↵
// imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_4/fullcommentlist/1# ↵
// c16341099
//

#include <iostream> // mert olvassuk a std::cin, írjuk a std::cout ↵
// csatornákat
#include <cmath> // mert vonunk gyököt a szóráshoz: std::sqrt
#include <fstream> // fájlból olvasunk, írunk majd

/* Az LZWBinFa osztályban absztraháljuk az LZW algoritmus bináris fa ↵
// építését. Az osztály
// definíciójába beágyazzuk a fa egy csomópontjának az absztrakt jellemzését, ↵
// ez lesz a
// beágyazott Csomopont osztály. Miért ágyazzuk be? Mert külön nem szánunk ↵
// neki szerepet, ezzel
// is jelezzük, hogy csak a fa részeként számíolunk vele.*/

class LZWBinFa
{
public:
// Szemben a bináris keresőfánkkal (BinFa osztály)
// http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ↵
// imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3
// itt (LZWBinFa osztály) a fa gyökere nem pointer, hanem a '/' betűt ↵
// tartalmazó objektum,
// lásd majd a védett tagok között lent: Csomopont gyoker;
// A fa viszont már pointer, mindig az épülő LZW-fánk azon csomópontjára ↵
// mutat, amit az
// input feldolgozása során az LZW algoritmus logikája diktál:
// http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor_a_tomor
// Ez a konstruktor annyit csinál, hogy a fa mutatót ráállítja a gyökére ↵
// . (Mert ugye
// laboron, blogon, előadásban tisztáztuk, hogy a tartalmazott tagok, ↵
// most "Csomopont gyoker"
// konstruktora előbb lefut, mint a tagot tartalmazó LZWBinFa osztály ↵
// konstruktora, éppen a
// következő, azaz a fa=&gyoker OK.)
// */
LZWBinFa ():fa (&gyoker)
{
}
~LZWBinFa ()
{
    szabadit (gyoker.egyGyermek ());
    szabadit (gyoker.nullasGyermek ());
}
```

```
/* Tagfüggvényként túlterheljük a << operátort, ezzel a célunk, hogy ↵  
felkeltsük a ↵  
hallgató érdeklődését, mert ekkor így nyomhatjuk a fába az inputot: ↵  
    binFa << b; ahol a b ↵  
egy '0' vagy '1'-es betű. ↵  
Mivel tagfüggvény, így van rá "értelmezve" az aktuális (this "rejtett ↵  
paraméterként" ↵  
kapott ) példány, azaz annak a fának amibe éppen be akarjuk nyomni a b ↵  
betűt a tagjai ↵  
(pl.: "fa", "gyoker") használhatóak a függvényben.
```

A függvénybe programoztuk az LZW fa építésének algoritmusát tk.:
http://progater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor_a_tomor

a b formális param az a betű, amit éppen be kell nyomni a fába.

```
a binFa << b (ahol a b majd a végén látszik, hogy már az '1' vagy a ↵  
'0') azt jelenti ↵  
tagfüggvényként, hogy binFa.operator<<(b) (globálisként így festene: ↵  
operator<<(binFa, b) )
```

```
*/  
void operator<< (char b)  
{  
    // Mit kell betenni éppen, '0'-t?  
    if (b == '0')  
    {  
        /* Van '0'-s gyermeke az aktuális csomópontnak?  
        megkérdezzük Tőle, a "fa" mutató éppen reá mutat */  
        if (!fa->nullasGyermek ()) // ha nincs, hát akkor csinálunk  
        {  
            // elkészítjük, azaz példányosítunk a '0' betű akt. parammal  
            Csomopont *uj = new Csomopont ('0');  
            // az aktuális csomópontnak, ahol állunk azt üzenjük, hogy  
            // jegyezze már be magának, hogy nullás gyereke mostantól van  
            // küldjük is Neki a gyerek címét:  
            fa->ujNullasGyermek (uj);  
            // és visszaállunk a gyökérre (mert ezt diktálja az alg.)  
            fa = &gyoker;  
        }  
        else // ha van, arra rálépünk  
        {  
            // azaz a "fa" pointer már majd a szóban forgó gyermekre mutat:  
            fa = fa->nullasGyermek ();  
        }  
    }  
    // Mit kell betenni éppen, vagy '1'-et?  
    else  
    {  
        if (!fa->egyenesGyermek ())
```



```
{
    Csomopont *uj = new Csomopont ('1');
    fa->ujEgyesGyermekek (uj);
    fa = &gyoker;
}
else
{
    fa = fa->egyesGyermekek ();
}
}

/* A bejárással kapcsolatos függvényeink (túlterhelt kiir-ók, atlag, ←
    ratlag stb.) rekurzívak,
    tk. a rekurzív fabejarást valósítják meg (lásd a 3. előadás "Fabejárás ←
        " c. fóliáját és társait)

    (Ha a rekurzív függvénnyel általában gondod van => K&R könyv megfelel ←
        ő része: a 3. ea. izometrikus
        részében ezt "letáncoltuk" :) és külön idéztük a K&R álláspontját :)
    */
void kiir (void)
{
    // Sokkal elegánsabb lenne (és más, a bevezetésben nem kibontandó ←
        reentráns kérdések miatt is, mert
    // ugye ha most két helyről hívják meg az objektum ilyen függvényeit, ←
        tehát ha kétszer kezd futni az
    // objektum kiir() fgv.-e pl., az komoly hiba, mert elromlana a mélység ←
        ... tehát a mostani megoldásunk
    // nem reentráns) ha nem használnánk a C verzióban globális változókat, ←
        a C++ változatban példánytagot a
    // mélység kezelésére: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ←
        there_is_no_spoon
    melyseg = 0;
    // ha nem mondta meg a hívó az üzenetben, hogy hova írjuk ki a fát, ←
        akkor a
    // sztenderd out-ra nyomjuk
    kiir (&gyoker, std::cout);
}
/* már nem használjuk, tartalmát a dtor hívja
void szabadit (void)
{
    szabadit (gyoker.egyesGyermekek ());
    szabadit (gyoker.nullasGyermekek ());
    // magát a gyökeret nem szabadítjuk, hiszen azt nem mi foglaltuk a ←
        szabad tárban (halmon).
}
*/

/* A változatosság kedvéért ezeket az osztálydefiníció (class LZWBinFa ←
    {...}); után definiáljuk,
```

```
    hogy kénytelen légy az LZWBinFa és a :: hatókör operátorral minősítve ←  
    definiálni :) l. lentebb */  
int getMelyseg (void);  
double getAtlag (void);  
double getSzoras (void);  
  
/* Vágyunk, hogy a felépített LZW fát ki tudjuk nyomni ilyenformán: std:: ←  
   cout << binFa;  
   de mivel a << operátor is a sztenderd névtérben van, de a using ←  
       namespace std-t elvből  
   nem használjuk bevezető kurzusban, így ez a konstrukció csak az ←  
       argfüggő névfeloldás miatt  
   fordul le (B&L könyv 185. o. teteje) ám itt nem az a lényeg, hanem, ←  
       hogy a cout ostream  
   osztálybeli, így abban az osztályban kéne módosítani, hogy tudjon ←  
       kiírni LZWBinFa osztálybelieket...  
   e helyett a globális << operátort terheljük túl,  
  
   a kiFile << binFa azt jelenti, hogy  
  
   - tagfüggvényként: kiFile.operator<<(binFa) de ehhez a kiFile ←  
       valamilyen  
   std::ostream stream osztály forrásába kellene beleírni ezt a ←  
       tagfüggvényt,  
   amely ismeri a mi LZW binfánkat...  
  
   - globális függvényként: operator<<(kiFile, binFa) és pont ez látszik ←  
       a következő sorban:  
  
   */  
friend std::ostream & operator<< (std::ostream & os, LZWBinFa & bf)  
{  
    bf.kiir (os);  
    return os;  
}  
void kiir (std::ostream & os)  
{  
    melyseg = 0;  
    kiir (&gyoker, os);  
}  
  
private:  
class Csomopont  
{  
public:  
    /* A paraméter nélküli konstruktor az elepértelmezett '/' "gyöker-bet ←  
       űvel" hozza  
       létre a csomópontot, illet hívunk a fából, aki tagként tartalmazza a ←  
       gyökeret.  
       Máskülönben, ha valami betűvel hívjuk, akkor azt teszi a "betu" ←
```

```
        tagba, a két
        gyermekre mutató mutatót pedig nullra állítjuk, C++-ban a 0 is ←
        megteszi. */
Csomopont (char b = '/'):betu (b), balNulla (0), jobbEgy (0)
{
};
~Csomopont ()
{
};
// Aktuális csomópont, mondd meg nékem, ki a bal oldali gyermeked
// (a C verzió logikájával műxik ez is: ha nincs, akkor a null megy ←
// vissza)
Csomopont *nullasGyermekek () const
{
    return balNulla;
}
// Aktuális csomópont, mondd meg nékem, ki a jobb oldali gyermeked?
Csomopont *egyenesGyermekek () const
{
    return jobbEgy;
}
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a bal ←
// oldali gyerekek!
void ujNullasGyermekek (Csomopont * gy)
{
    balNulla = gy;
}
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a jobb ←
// oldali gyerekek!
void ujEgyenesGyermekek (Csomopont * gy)
{
    jobbEgy = gy;
}
// Aktuális csomópont: Te milyen betűt hordozol?
// (a const kulcsszóval jelezzük, hogy nem bántjuk a példányt)
char getBetu () const
{
    return betu;
}

private:
// friend class LZWBinFa; /* mert ebben a változatban az LZWBinFa ←
// metódusai nem közvetlenül
// a Csomopont tagjaival dolgoznak, hanem beállító/lekérdező ←
// üzenetekkel érik el azokat */

// Milyen betűt hordoz a csomópont
char betu;
// Melyik másik csomópont a bal oldali gyermeke? (a C változathól " ←
// örökölt" logika:
```

```
// ha hincs ilyen csermek, akkor balNulla == null) igaz
Csomopont *balNulla;
Csomopont *jobbEgy;
// nem másolható a csomópont (ökörszabály: ha van valamilye a szabad ↵
    tárban,
// letiltjuk a másoló konstruktort, meg a másoló értékadást)
Csomopont (const Csomopont &);
Csomopont & operator= (const Csomopont &);
};

/* Mindig a fa "LZW algoritmus logikája szerinti aktuális" csomópontjára ↵
    mutat */
Csomopont *fa;
// technikai
int melyseg, atlagosszeg, atlagdb;
double szorasosszeg;
// szokásosan: nocopyable
LZWBinFa (const LZWBinFa &);
LZWBinFa & operator= (const LZWBinFa &);

/* Kiírja a csomópontot az os csatornára. A rekurzió kapcsán lásd a ↵
    korábbi K&R-es utalást... */
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)
{
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ↵
        leállítása
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        kiir (elem->egyGyermek (), os);
        // ez a postorder bejáráshoz képest
        // 1-el nagyobb mélység, ezért -1
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)
            os << "---";
        os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std::endl;
        kiir (elem->nullGyermek (), os);
        --melyseg;
    }
}

void szabadit (Csomopont * elem)
{
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ↵
        leállítása
    if (elem != NULL)
    {
        szabadit (elem->egyGyermek ());
        szabadit (elem->nullGyermek ());
        // ha a csomópont mindkét gyermekét felszabadítottuk
        // azután szabadítjuk magát a csomópontot:
        delete elem;
    }
}
```

```
    }  
}  
  
protected:    // ha esetleg egyszer majd kiterjesztjük az osztályt, mert  
// akarunk benne valami újdonságot csinálni, vagy meglévő tevékenységet ↵  
    máshogy... stb.  
// akkor ezek látszanak majd a gyerek osztályban is  
  
    /* A fában tagként benne van egy csomópont, ez erősen ki van tüntetve, ő ↵  
    a gyökér: */  
    Csomopont gyoker;  
    int maxMelyseg;  
    double atlag, szoras;  
  
    void rmelyseg (Csomopont * elem);  
    void ratlag (Csomopont * elem);  
    void rszoras (Csomopont * elem);  
  
};  
  
// Néhány függvényt az osztálydefiníció után definiálunk, hogy lássunk ↵  
// ilyet is ... :)  
// Nem erőltetjük viszont a külön fájlba szedést, mert a ↵  
// sablonosztályosított tovább  
// fejlesztésben az linkelési gondot okozna, de ez a téma már kivezet a ↵  
// laborteljesítés  
// szükséges feladatából: http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ↵  
// imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3  
  
// Egyébként a melyseg, atlag és szoras fgv.-ek a kiir fgv.-el teljesen egy ↵  
// kaptafa.  
  
int  
LZWBinFa::getMelyseg (void)  
{  
    melyseg = maxMelyseg = 0;  
    rmelyseg (&gyoker);  
    return maxMelyseg - 1;  
}  
  
double  
LZWBinFa::getAtlag (void)  
{  
    melyseg = atlagosszeg = atlagdb = 0;  
    ratlag (&gyoker);  
    atlag = ((double) atlagosszeg) / atlagdb;  
    return atlag;  
}  
  
double
```

```
LZWBinFa::getSzoras (void)
{
    atlag = getAtlag ();
    szorasosszeg = 0.0;
    melyseg = atlagdb = 0;

    rszoras (&gyoker);

    if (atlagdb - 1 > 0)
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg / (atlagdb - 1));
    else
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg);

    return szoras;
}

void
LZWBinFa::rmelyseg (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        if (melyseg > maxMelyseg)
            maxMelyseg = melyseg;
        rmelyseg (elem->egyenesGyermekek ());
        // ez a postorder bejáráshoz képest
        // 1-el nagyobb mélység, ezért -1
        rmelyseg (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
    }
}

void
LZWBinFa::ratlag (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        ratlag (elem->egyenesGyermekek ());
        ratlag (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
        if (elem->egyenesGyermekek () == NULL && elem->nullasGyermekek () == NULL)
        {
            ++atlagdb;
            atlagosszeg += melyseg;
        }
    }
}

void
```

```
LZWBinFa::rszoras (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        rszoras (elem->egyenesGyermekek ());
        rszoras (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
        if (elem->egyenesGyermekek () == NULL && elem->nullasGyermekek () == NULL)
        {
            ++atlagdb;
            szorasosszeg += ((melyseg - atlag) * (melyseg - atlag));
        }
    }
}

// teszt pl.: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ↵
// labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
// [norbi@sgu ~]$ echo "01111001001001000111" | ./z3a2
// -----1(3)
// -----1(2)
// -----1(1)
// -----0(2)
// -----0(3)
// -----0(4)
// ---/(0)
// -----1(2)
// -----0(1)
// -----0(2)
// depth = 4
// mean = 2.75
// var = 0.957427
// a laborvédeéshez majd ezt a tesztelést használjuk:
// http://

/* Ez volt eddig a main, de most komplexebb kell, mert explicite bejövő, ↵
   kimenő fájlokkal kell dolgozni
int
main ()
{
    char b;
    LZWBinFa binFa;

    while (std::cin >> b)
    {
        binFa << b;
    }

    //std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ↵
    verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
```

```
// a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:

std::cout << binFa; // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ↵
    lásd fentebb

std::cout << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
std::cout << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
std::cout << "var = " << binFa.getSzoras () << std::endl;

binFa.szabadit ();

return 0;
}
*/

/* A parancssor arg. kezelést egyszerűen bedolgozzuk a 2. hullám kapcsolódó ↵
    feladatából:
http://progpater.blog.hu/2011/03/12/hey\_mikey\_he\_likes\_it\_ready\_for\_more\_3
    de mivel nekünk sokkal egyszerűbb is elég, alig hagyunk meg belőle valamit ↵
    ...
*/

void
usage (void)
{
    std::cout << "Usage: lzwtree in_file -o out_file" << std::endl;
}

int
main (int argc, char *argv[])
{
    // http://progpater.blog.hu/2011/03/12/ ↵
    // hey_mikey_he_likes_it_ready_for_more_3
    // alapján a parancssor argok ottani elegáns feldolgozásából kb. ennyi ↵
    // marad:
    // "*(++argv)+1)"...

    // a kiírás szerint ./lzwtree in_file -o out_file alakra kell mennie, ez ↵
    // 4 db arg:
    if (argc != 4)
    {
        // ha nem annyit kapott a program, akkor felhomályosítjuk erről a ↵
        // jüzettr:
        usage ();
        // és jelezzük az operációs rendszer felé, hogy valami gáz volt...
        return -1;
    }

    // "Megjegyezzük" a bemenő fájl nevét
    char *inFile = ++argv;
```



```
// a -o kapcsoló jön?
if ((*++argv) + 1) != 'o')
{
    usage ();
    return -2;
}

// ha igen, akkor az 5. előadásból kimásoljuk a fájlkezelés C++ ←
// változatát:
std::fstream beFile (inFile, std::ios_base::in);

// fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu/2011/04/17/ ←
// a_tizedik_tizenegyedik_labor
if (!beFile)
{
    std::cout << inFile << " nem letezik..." << std::endl;
    usage ();
    return -3;
}

std::fstream kiFile (*++argv, std::ios_base::out);

unsigned char b;    // ide olvassik majd a bejövő fájl bájtjait
LZWBinFa binFa;    // s nyomjuk majd be az LZW fa objektumunkba

// a bemenetet binárisan olvassuk, de a kimenő fájlt már karakteresen ←
// írjuk, hogy meg tudjuk
// majd nézni... :) 1. az említett 5. ea. C -> C++ gyökökettes átírási ←
// példáit

while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))
    if (b == 0x0a)
        break;

bool kommentben = false;

while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))
{
    if (b == 0x3e)
    {
        // > karakter
        kommentben = true;
        continue;
    }

    if (b == 0x0a)
    {
        // újsor
        kommentben = false;
        continue;
    }
}
```

```
}

    if (kommentben)
continue;

    if (b == 0x4e)      // N betű
continue;

    // egyszerűen a korábbi d.c kódját bemásoljuk
    // laboron többször lerajzoltuk ezt a bit-tologatást:
    // a b-ben lévő bájt bitjeit egyenként megnézzük
    for (int i = 0; i < 8; ++i)
    {
        // maszkolunk eddig..., most már simán írjuk az if fejébe a legmagasabb ←
        // helyiértékű bit vizsgálatát
        // csupa 0 lesz benne a végén pedig a vizsgált 0 vagy 1, az if ←
        // megmondja melyik:
        if (b & 0x80)
            // ha a vizsgált bit 1, akkor az '1' betűt nyomjuk az LZW fa ←
            // objektumunkba
            binFa << '1';
        else
            // különben meg a '0' betűt:
            binFa << '0';
        b <<= 1;
    }

    }

    //std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ←
    // verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
    // a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:

    kiFile << binFa;      // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ←
    // lásd fentebb
    // (jó ez az OO, mert mi ugye nem igazán erre gondoltunk, amikor írtuk, ←
    // mégis megy, hurrá)

    kiFile << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
    kiFile << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
    kiFile << "var = " << binFa.getSzoras () << std::endl;

    kiFile.close ();
    beFile.close ();

    return 0;
}
```

Bevezetés a programozásba című tantárgyon már taglaltuk ezt a programot és csipekedtünk benne. Itt már

alapból a gyökér része a binfának.

6.5. Mutató a gyökér

Írd át az előző forrást, hogy a gyökér csomópont ne kompozícióban, csak aggregációban legyen a fával!

Megoldás videó:

A teljes forráskód:

```
// z3a7.cpp
//
// Együtt támadjuk meg: http://progpater.blog.hu/2011/04/14/ ↵
// együtt_tamadjuk_meg
// LZW fa építő 3. C++ átirata a C változatból (+mélység, átlag és szórás)
// Programozó Páternoszter
//
// Copyright (C) 2011, 2012, Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu, ↵
// nbatfai@gmail.com
//
// This program is free software: you can redistribute it and/or modify
// it under the terms of the GNU General Public License as published by
// the Free Software Foundation, either version 3 of the License, or
// (at your option) any later version.
//
// This program is distributed in the hope that it will be useful,
// but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
// MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
// GNU General Public License for more details.
//
// You should have received a copy of the GNU General Public License
// along with this program. If not, see <http://www.gnu.org/licenses/>.
//
// Ez a program szabad szoftver; terjeszthető illetve módosítható a
// Free Software Foundation által kiadott GNU General Public License
// dokumentumában leírtak; akár a licenc 3-as, akár (tetszőleges) későbbi
// változata szerint.
//
// Ez a program abban a reményben kerül közreadásra, hogy hasznos lesz,
// de minden egyéb GARANCIA NÉLKÜL, az ELADHATÓSÁGRA vagy VALAMELY CÉLRA
// VALÓ ALKALMAZHATÓSÁGRA való származtatott garanciát is beleértve.
// További részleteket a GNU General Public License tartalmaz.
//
// A felhasználónak a programmal együtt meg kell kapnia a GNU General
// Public License egy példányát; ha mégsem kapta meg, akkor
// tekintse meg a <http://www.gnu.org/licenses/> oldalon.
//
//
// Version history:
//
```

```
// 0.0.1,      http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor_a_tomor
// 0.0.2,      csomópontok mutatóinak NULLázása (nem fejtette meg senki :)
// 0.0.3,      http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ↵
      labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
// 0.0.4,      z.cpp: a C verzióból svn: bevezetes/C/ziv/z.c átírjuk C++- ↵
      ra
//      http://progpater.blog.hu/2011/03/31/ ↵
      imadni_fogjakok_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol
// 0.0.5,      z2.cpp: az fgv(*mut)-ok helyett fgv(&ref)
// 0.0.6,      z3.cpp: Csomopont beágyazva
//      http://progpater.blog.hu/2011/04/01/ ↵
      imadni_fogjakok_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_2
// 0.0.6.1     z3a2.c: LZWBinFa már nem barátja a Csomopont-nak, mert ↵
      annak tagjait nem használja direktben
// 0.0.6.2     Kis kommentezést teszünk bele 1. lépésként (hogy a kicsit ↵
      lemaradt hallgatóknak is
//      könnyebb legyen, jól megtűzdeljük további olvasmányokkal)
//      http://progpater.blog.hu/2011/04/14/egyutt_tamadjuk_meg
//      (majd a 2. lépésben "beletesszük a d.c-t", majd s 3. ↵
      lépésben a parancssor sor argok feldolgozását)
// 0.0.6.3     z3a2.c: Fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu ↵
      /2011/04/17/a_tizedik_tizenegyedik_labor
// 0.0.6.4     SVN-beli, http://www.inf.unideb.hu/~nbatfai/pl/forrasok-SVN ↵
      /bevezetes/vedes/
// 0.0.6.5     2012.03.20, z3a4.cpp: N betűk (hiányok), sorvégek, vezető ↵
      komment figyelmen kívül: http://progpater.blog.hu/2012/03/20/ ↵
      a_vedes_elokeszítése
// 0.0.6.6     z3a5.cpp: mamenyaka kolléga észrevételére a több komment ↵
      sor figyelmen kívül hagyása
//      http://progpater.blog.hu/2012/03/20/a_vedes_elokeszítése/ ↵
      fullcommentlist/1#c16150365
// 0.0.6.7     Javasolom ezt a verziót választani védendő programnak
// 0.0.6.8     z3a7.cpp: pár kisebb javítás, illetve a védések támogatásához ↵
      további komment a <<
//      eltoló operátort tagfüggvényként, illetve globális függvényként ↵
      túlterhelő részekhez.
//      http://progpater.blog.hu/2012/04/10/ ↵
      imadni_fogjakok_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_4/fullcommentlist/1# ↵
      c16341099
//

#include <iostream>    // mert olvassuk a std::cin, írjuk a std::cout ↵
      csatornákat
#include <cmath>       // mert vonunk gyököt a szóráshoz: std::sqrt
#include <fstream>      // fájlból olvasunk, írunk majd

/* Az LZWBinFa osztályban absztraháljuk az LZW algoritmus bináris fa ↵
   építését. Az osztály
   definíciójába beágyazzuk a fa egy csomópontjának az absztrakt jellemzését, ↵
   ez lesz a
```

```
beágyazott Csomopont osztály. Miért ágyazzuk be? Mert külön nem szánunk ↵
    neki szerepet, ezzel
    is jelezzük, hogy csak a fa részeként számíolunk vele.*/

class LZWBinFa
{
public:
    /* Szemben a bináris keresőfánkkal (BinFa osztály)
    http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ↵
        imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3
    itt (LZWBinFa osztály) a fa gyökere nem pointer, hanem a '/' betűt ↵
        tartalmazó objektum,
    lásd majd a védett tagok között lent: Csomopont gyoker;
    A fa viszont már pointer, mindig az épülő LZW-fánk azon csomópontjára ↵
        mutat, amit az
    input feldolgozása során az LZW algoritmus logikája diktál:
    http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor_a_tomor
    Ez a konstruktor annyit csinál, hogy a fa mutatót ráállítja a gyökérre ↵
        . (Mert ugye
    laboron, blogon, előadásban tisztáztuk, hogy a tartalmazott tagok, ↵
        most "Csomopont gyoker"
    konstruktora előbb lefut, mint a tagot tartalmazó LZWBinFa osztály ↵
        konstruktora, éppen a
    következő, azaz a fa=&gyoker OK.)
    */
    LZWBinFa ()
    {
        gyoker = new Csomopont ('/');
        fa = gyoker;
    }
    ~LZWBinFa ()
    {
        szabadit (gyoker->egygyermek ());
        szabadit (gyoker->nullasgyermek ());
        delete(gyoker);
    }

    /* Tagfüggvényként túlterheljük a << operátort, ezzel a célunk, hogy ↵
        felkeltsük a
        hallgató érdeklődését, mert ekkor így nyomhatjuk a fába az inputot: ↵
        binFa << b; ahol a b
        egy '0' vagy '1'-es betű.
        Mivel tagfüggvény, így van rá "értelmezve" az aktuális (this "rejtett ↵
        paraméterként"
        kapott ) példány, azaz annak a fának amibe éppen be akarjuk nyomni a b ↵
        betűt a tagjai
        (pl.: "fa", "gyoker") használhatóak a függvényben.

        A függvénybe programoztuk az LZW fa építésének algoritmusát tk.:
        http://progpater.blog.hu/2011/02/19/gyonyor_a_tomor
```

a b formális param az a betű, amit éppen be kell nyomni a fába.

a binFa << b (ahol a b majd a végén látszik, hogy már az '1' vagy a '0') azt jelenti tagfüggvényként, hogy binFa.operator<<(b) (globálisként így festene: operator<<(binFa, b))

```
*/
void operator<< (char b)
{
    // Mit kell betenni éppen, '0'-t?
    if (b == '0')
    {
        /* Van '0'-s gyermeke az aktuális csomópontnak?
        megkérdezzük Tőle, a "fa" mutató éppen reá mutat */
        if (!fa->nullasGyermek ()) // ha nincs, hát akkor csinálunk
        {
            // elkészítjük, azaz példányosítunk a '0' betű akt. parammal
            Csomopont *uj = new Csomopont ('0');
            // az aktuális csomópontnak, ahol állunk azt üzenjük, hogy
            // jegyezze már be magának, hogy nullás gyereke mostantól van
            // küldjük is Neki a gyerek címét:
            fa->ujNullasGyermek (uj);
            // és visszaállunk a gyökérre (mert ezt diktálja az alg.)
            fa = gyoker;
        }
        else // ha van, arra rálépünk
        {
            // azaz a "fa" pointer már majd a szóban forgó gyermekre mutat:
            fa = fa->nullasGyermek ();
        }
    }
    // Mit kell betenni éppen, vagy '1'-et?
    else
    {
        if (!fa->egyenesGyermek ())
        {
            Csomopont *uj = new Csomopont ('1');
            fa->ujEgyenesGyermek (uj);
            fa = gyoker;
        }
        else
        {
            fa = fa->egyenesGyermek ();
        }
    }
}
```

```
}
/* A bejárással kapcsolatos függvényeink (túlterhelt kiir-ók, atlag, ←
    ratlag stb.) rekurzívak,
    tk. a rekurzív fabejarást valósítják meg (lásd a 3. előadás "Fabejárás ←
        " c. fóliáját és társait)

    (Ha a rekurzív függvénnyel általában gondod van => K&R könyv megfelel ←
        ő része: a 3. ea. izometrikus
        részében ezt "letáncoltuk" :) és külön idéztük a K&R álláspontját :)
*/
void kiir (void)
{
    // Sokkal elegánsabb lenne (és más, a bevezetésben nem kibontandó ←
        reentráns kérdések miatt is, mert
    // ugye ha most két helyről hívják meg az objektum ilyen ←
        függvényeit, tehát ha kétszer kezd futni az
    // objektum kiir() fgv.-e pl., az komoly hiba, mert elromlana a ←
        mélység... tehát a mostani megoldásunk
    // nem reentráns) ha nem használnánk a C verzióban globális ←
        változókat, a C++ változatban példánytagot a
    // mélység kezelésére: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ←
        there_is_no_spoon
    melyseg = 0;
    // ha nem mondta meg a hívó az üzenetben, hogy hova írjuk ki a fát, ←
        akkor a
    // sztenderd out-ra nyomjuk
    kiir (gyoker, std::cout);
}
/* már nem használjuk, tartalmát a dtor hívja
void szabadit (void)
{
    szabadit (gyoker.egyesGyermek ());
    szabadit (gyoker.nullasGyermek ());
    // magát a gyökeret nem szabadítjuk, hiszen azt nem mi foglaltuk a ←
        szabad tárban (halmon).
}
*/

/* A változatosság kedvéért ezeket az osztálydefiníció (class LZWBinFa ←
    {...};) után definiáljuk,
    hogy kénytelen légy az LZWBinFa és a :: hatókör operátorral minősítve ←
        definiálni :) l. lentebb */
int getMelyseg (void);
double getAtlag (void);
double getSzoras (void);

/* Vágyunk, hogy a felépített LZW fát ki tudjuk nyomni ilyenformán: std ←
    ::cout << binFa;
    de mivel a << operátor is a sztenderd névtérben van, de a using ←
        namespace std-t elvből
```

nem használjuk bevezető kurzusban, így ez a konstrukció csak az ←
argfüggő névfeloldás miatt
fordul le (B&L könyv 185. o. teteje) ám itt nem az a lényeg, hanem, ←
hogy a cout ostream
osztálybeli, így abban az osztályban kéne módosítani, hogy tudjon ←
kiírni LZWBinFa osztálybelieket...
e helyett a globális << operátort terheljük túl,

a kiFile << binFa azt jelenti, hogy

- tagfüggvényként: kiFile.operator<<(binFa) de ehhez a kiFile ←
valamilyen
std::ostream stream osztály forrásába kellene beleírni ezt a ←
tagfüggvényt,
amely ismeri a mi LZW binfánkat...
- globális függvényként: operator<<(kiFile, binFa) és pont ez látszik ←
a következő sorban:

```
*/  
friend std::ostream & operator<< (std::ostream & os, LZWBinFa & bf)  
{  
    bf.kiir (os);  
    return os;  
}  
void kiir (std::ostream & os)  
{  
    melyseg = 0;  
    kiir (gyoker, os);  
}  
  
private:  
class Csomopont  
{  
public:  
    /* A paraméter nélküli konstruktor az elepértelmezett '/' "gyöker- ←  
    betűvel" hozza  
    létre a csomópontot, ilyet hívunk a fából, aki tagként tartalmazza a ←  
    gyökeret.  
    Máskülönben, ha valami betűvel hívjuk, akkor azt teszi a "betu" ←  
    tagba, a két  
    gyermekre mutató mutatót pedig nullra állítjuk, C++-ban a 0 is ←  
    megteszi. */  
    Csomopont (char b = '/'):betu (b), balNulla (0), jobbEgy (0)  
    {  
    };  
    ~Csomopont ()  
    {  
    };  
    // Aktuális csomópont, mondd meg nékem, ki a bal oldali gyermeked
```



```
// (a C verzió logikájával mûxik ez is: ha nincs, akkor a null megy ←  
// vissza)  
Csomopont *nullasGyermekek () const  
{  
    return balNulla;  
}  
// Aktuális csomópont, t mondd meg nékem, ki a jobb oldali gyermeked?  
Csomopont *egyenesGyermekek () const  
{  
    return jobbEgy;  
}  
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a bal ←  
// oldali gyereked!  
void ujNullasGyermekek (Csomopont * gy)  
{  
    balNulla = gy;  
}  
// Aktuális csomópont, ímhol legyen a "gy" mutatta csomópont a jobb ←  
// oldali gyereked!  
void ujEgyenesGyermekek (Csomopont * gy)  
{  
    jobbEgy = gy;  
}  
// Aktuális csomópont: Te milyen betűt hordozol?  
// (a const kulcsszóval jelezzük, hogy nem bántjuk a példányt)  
char getBetu () const  
{  
    return betu;  
}  
  
private:  
    // friend class LZWBinFa; /* mert ebben a változatban az LZWBinFa ←  
    // metódusai nem közvetlenül  
    // a Csomopont tagjaival dolgoznak, hanem beállító/lekérdező ←  
    // üzenetekkel érik el azokat */  
  
    // Milyen betűt hordoz a csomópont  
    char betu;  
    // Melyik másik csomópont a bal oldali gyermeke? (a C változathból " ←  
    // örökölt" logika:  
    // ha nincs ilyen csermek, akkor balNulla == null) igaz  
    Csomopont *balNulla;  
    Csomopont *jobbEgy;  
    // nem másolható a csomópont (ökörszabály: ha van valamely a ←  
    // szabad tárbán,  
    // letiltjuk a másoló konstruktort, meg a másoló értékadást)  
    Csomopont (const Csomopont &); //másoló konstruktor  
    Csomopont & operator= (const Csomopont &);  
};
```

```
/* Mindig a fa "LZW algoritmus logikája szerinti aktuális" ←  
   csomópontjára mutat */  
Csomopont *fa;  
// technikai  
int melyseg, atlagosszeg, atlagdb;  
double szorasosszeg;  
// szokásosan: nocopyable  
LZWBInFa (const LZWBInFa &);  
LZWBInFa & operator= (const LZWBInFa &);  
  
/* Kiírja a csomópontot az os csatornára. A rekurzió kapcsán lásd a ←  
   korábbi K&R-es utalást... */  
void kiir (Csomopont * elem, std::ostream & os)  
{  
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ←  
    // leállítása  
    if (elem != NULL)  
    {  
        ++melyseg;  
        kiir (elem->egyGyermek (), os);  
        // ez a postorder bejáráshoz képest  
        // 1-el nagyobb mélység, ezért -1  
        for (int i = 0; i < melyseg; ++i)  
            os << "---";  
        os << elem->getBetu () << "(" << melyseg - 1 << ")" << std:: ←  
        endl;  
        kiir (elem->nullasGyermek (), os);  
        --melyseg;  
    }  
}  
  
void szabadit (Csomopont * elem)  
{  
    // Nem létező csomóponttal nem foglalkozunk... azaz ez a rekurzió ←  
    // leállítása  
    if (elem != NULL)  
    {  
        szabadit (elem->egyGyermek ());  
        szabadit (elem->nullasGyermek ());  
        // ha a csomópont mindkét gyermekét felszabadítottuk  
        // azután szabadítjuk magát a csomópontot:  
        delete elem;  
    }  
}  
  
protected:    // ha esetleg egyszer majd kiterjesztjük az osztályt, mert  
// akarunk benne valami újdonságot csinálni, vagy meglévő tevékenységet ←  
// máshogy... stb.  
// akkor ezek látszanak majd a gyerek osztályban is  
  
/* A fában tagként benne van egy csomópont, ez erősen ki van tüntetve, ←
```

```
    Ő a gyökér: */
    Csomopont *gyoker;
    int maxMelyseg;
    double atlag, szoras;

    void rmelyseg (Csomopont * elem);
    void ratlag (Csomopont * elem);
    void rszoras (Csomopont * elem);

};

// Néhány függvényt az osztálydefiníció után definiálunk, hogy lássunk ↵
//   ilyet is ... :)
// Nem erőltetjük viszont a külön fájlba szedést, mert a ↵
//   sablonosztályosított tovább
// fejlesztésben az linkelési gondot okozna, de ez a téma már kivezet a ↵
//   laborteljesítés
// szükséges feladatából: http://progpater.blog.hu/2011/04/12/ ↵
//   imadni_fogjak_a_c_t_egy_emberkent_tiszta_szivbol_3

// Egyébként a melyseg, atlag és szoras fgv.-ek a kiir fgv.-el teljesen egy ↵
//   kaptafa.

int
LZWBInFa::getMelyseg (void)
{
    melyseg = maxMelyseg = 0;
    rmelyseg (gyoker);
    return maxMelyseg - 1;
}

double
LZWBInFa::getAtlag (void)
{
    melyseg = atlagosszeg = atlagdb = 0;
    ratlag (gyoker);
    atlag = ((double) atlagosszeg) / atlagdb;
    return atlag;
}

double
LZWBInFa::getSzoras (void)
{
    atlag = getAtlag ();
    szorasosszeg = 0.0;
    melyseg = atlagdb = 0;

    rszoras (gyoker);

    if (atlagdb - 1 > 0)
```

```
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg / (atlagdb - 1));
    else
        szoras = std::sqrt (szorasosszeg);

    return szoras;
}

void
LZWBinFa::rmelyseg (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        if (melyseg > maxMelyseg)
            maxMelyseg = melyseg;
        rmelyseg (elem->egyenesGyermekek ());
        // ez a postorder bejáráshoz képest
        // 1-el nagyobb mélység, ezért -1
        rmelyseg (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
    }
}

void
LZWBinFa::ratlag (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        ratlag (elem->egyenesGyermekek ());
        ratlag (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
        if (elem->egyenesGyermekek () == NULL && elem->nullasGyermekek () == NULL ↔
            )
        {
            ++atlagdb;
            atlagosszeg += melyseg;
        }
    }
}

void
LZWBinFa::rszoras (Csomopont * elem)
{
    if (elem != NULL)
    {
        ++melyseg;
        rszoras (elem->egyenesGyermekek ());
        rszoras (elem->nullasGyermekek ());
        --melyseg;
    }
}
```

```
        if (elem->egyGyermek () == NULL && elem->nullasGyermek () == NULL ↵
        )
        {
            ++atlagdb;
            szorasosszeg += ((melyseg - atlag) * (melyseg - atlag));
        }
    }
}

// teszt pl.: http://progpater.blog.hu/2011/03/05/ ↵
// labormeres_otthon_avagy_hogyan_dolgozok_fel_egy_pedat
// [norbi@sgu ~]$ echo "01111001001001000111" | ./z3a2
// -----1(3)
// -----1(2)
// -----1(1)
// -----0(2)
// -----0(3)
// -----0(4)
// ---/(0)
// -----1(2)
// -----0(1)
// -----0(2)
// depth = 4
// mean = 2.75
// var = 0.957427
// a laborvédeéshez majd ezt a tesztelést használjuk:
// http://

/* Ez volt eddig a main, de most komplexebb kell, mert explicite bejövő, ↵
   kimenő fájllokkal kell dolgozni
int
main ()
{
    char b;
    LZWBinFa binFa;

    while (std::cin >> b)
    {
        binFa << b;
    }

    //std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ↵
    // verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
    // a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:

    std::cout << binFa; // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ↵
    // lásd fentebb

    std::cout << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
    std::cout << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
```

```
std::cout << "var = " << binFa.getSzas ( ) << std::endl;

binFa.szabadit ( );

return 0;
}
*/

/* A parancssor arg. kezelést egyszerűen bedolgozzuk a 2. hullám kapcsolódó ↵
feladatából:
http://progpater.blog.hu/2011/03/12/hey_mikey_he_likes_it_ready_for_more_3
de mivel nekünk sokkal egyszerűbb is elég, alig hagyunk meg belőle valamit ↵
...
*/

void
usage (void)
{
    std::cout << "Usage: lzwtree in_file -o out_file" << std::endl;
}

int
main (int argc, char *argv[])
{
    // http://progpater.blog.hu/2011/03/12/ ↵
    hey_mikey_he_likes_it_ready_for_more_3
    // alapján a parancssor argok ottani elegáns feldolgozásából kb. ennyi ↵
    marad:
    // " *((*++argv)+1) "...

    // a kiírás szerint ./lzwtree in_file -o out_file alakra kell mennie, ↵
    ez 4 db arg:
    if (argc != 4)
    {
        // ha nem annyit kapott a program, akkor felhomályosítjuk erről a ↵
        jüzettr:
        usage ();
        // és jelezzük az operációs rendszer felé, hogy valami gáz volt...
        return -1;
    }

    // "Megjegyezzük" a bemenő fájl nevét
    char *inFile = *++argv;

    // a -o kapcsoló jön?
    if ((*++argv) + 1) != 'o')
    {
        usage ();
        return -2;
    }
}
```

```
// ha igen, akkor az 5. előadásból kimásoljuk a fájlkezelés C++ ←  
// változatát:  
std::fstream beFile (inFile, std::ios_base::in);  
  
// fejlesztgetjük a forrást: http://progpater.blog.hu/2011/04/17/ ←  
// a_tizedik_tizenegyedik_labor  
if (!beFile)  
{  
    std::cout << inFile << " nem letezik..." << std::endl;  
    usage ();  
    return -3;  
}  
  
std::fstream kiFile (*++argv, std::ios_base::out);  
  
unsigned char b;    // ide olvassik majd a bejövő fájl bájtjait  
LZWBinFa binFa;    // s nyomjuk majd be az LZW fa objektumunkba  
  
// a bemenetet binárisan olvassuk, de a kimenő fájlt már karakteresen ←  
// írjuk, hogy meg tudjuk  
// majd nézni... :) 1. az említett 5. ea. C -> C++ gyökkettes átírási ←  
// példáit  
  
while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))  
    if (b == 0x0a)  
        break;  
  
bool kommentben = false;  
  
while (beFile.read ((char *) &b, sizeof (unsigned char)))  
{  
  
    if (b == 0x3e)  
    {  
        // > karakter  
        kommentben = true;  
        continue;  
    }  
  
    if (b == 0x0a)  
    {  
        // újsor  
        kommentben = false;  
        continue;  
    }  
  
    if (kommentben)  
        continue;  
  
    if (b == 0x4e)    // N betű  
        continue;
```

```
// egyszerűen a korábbi d.c kódját bemásoljuk
// laboron többször lerajzoltuk ezt a bit-tologatást:
// a b-ben lévő bájt bitjeit egyenként megnézzük
for (int i = 0; i < 8; ++i)
{
    // maszkolunk eddig..., most már simán írjuk az if fejébe a ←
    // legmagasabb helyiértékű bit vizsgálatát
    // csupa 0 lesz benne a végén pedig a vizsgált 0 vagy 1, az if ←
    // megmondja melyik:
    if (b & 0x80)
        // ha a vizsgált bit 1, akkor az '1' betűt nyomjuk az LZW ←
        // fa objektumunkba
        binFa << '1';
    else
        // különben meg a '0' betűt:
        binFa << '0';
    b <<= 1;
}

}

//std::cout << binFa.kiir (); // így rajzolt ki a fát a korábbi ←
// verziókban de, hogy izgalmasabb legyen
// a példa, azaz ki lehessen tolni az LZWBinFa-t kimeneti csatornára:

kiFile << binFa; // ehhez kell a globális operator<< túlterhelése, ←
// lásd fentebb
// (jó ez az OO, mert mi ugye nem igazán erre gondoltunk, amikor írtuk, ←
// mégis megy, hurrá)

kiFile << "depth = " << binFa.getMelyseg () << std::endl;
kiFile << "mean = " << binFa.getAtlag () << std::endl;
kiFile << "var = " << binFa.getSzoras () << std::endl;

kiFile.close ();
beFile.close ();

return 0;
}
```

Maga az "aggreráció" szó jelentése annyit tesz, hogy különböző elemeket kapcsolnak össze. Egy könnyebb példa erre az összeadás művelet. Megkell változtatnunk azokat a kód csípeteket ahol a gyökér változóira hivatkozunk. A gyökér típusát könnyen megtudjuk változtatni csomóponttra mutató pointerre ami ehez a feladathoz fog kellenni (Csomopont *gyoker;). A gyökér elől törölni kell a különböző operátorokat.

6.6. Mozgató szemantika

Írj az előző programhoz mozgató konstruktort és értékadást, a mozgató konstruktor legyen a mozgató értékadásra alapozva!

Megoldás forrása:

Ez egy egyszerű feladat azoknak akik átlátják feladatot.

```
LZWBinFa ( LZWBinFa && regi ) {
    std::cout << "LZWBinFa move ctor" << std::endl;

    gyoker.ujEgyesGyermek ( regi.gyoker.egyesGyermek() );
    gyoker.ujNullasGyermek ( regi.gyoker.nullasGyermek() );

    regi.gyoker.ujEgyesGyermek ( nullptr );
    regi.gyoker.ujNullasGyermek ( nullptr );

}
LZWBinFa& operator = (LZWBinFa && regi)
{
    if (this == &regi)
        return *this;

    gyoker.ujEgyesGyermek ( regi.gyoker.egyesGyermek() );
    gyoker.ujNullasGyermek ( regi.gyoker.nullasGyermek() );

    regi.gyoker.ujEgyesGyermek ( nullptr );
    regi.gyoker.ujNullasGyermek ( nullptr );

    return *this;
}
```

Legelőször a feladatban szereplő két szempontot kell véghez vinnünk azaz a mozgató konstruktort illetve az értékadást. Egyenlővé kell tennünk a régi fa illetve az új fa tartalmát, ezt úgy tehetjük meg, ha a régi fát átmásoljuk az új fába. Maga a a kódcsipetben szereplő konstruktor illetve érték adásnak a mintája szinte megegyező.

```
LZWBinFa binFa2 = std::move(binFa);

kiFile << binFa2;
kiFile << "depth = " << binFa2.getMelyseg () << std::endl;
kiFile << "mean = " << binFa2.getAtlag () << std::endl;
kiFile << "var = " << binFa2.getSzoras () << std::endl;
```

Miután ezek ezek megtörténtek a "move" függvénnyel átvisszük az új fába a régi fát. Ezek után nincs más dolgunk mint már csak kiíratni az új fa tartalmát amit a szokott módon tesszük meg a szükséges paraméterekkel.

7. fejezet

Helló, Conway!

7.1. Hangyaszimulációk

Írj Qt C++-ban egy hangyaszimulációs programot, a forrásaidról utólag reverse engineering jelleggel készíts UML osztálydiagramot is!

Megoldás videó: <https://bhaxor.blog.hu/2018/10/10/myrmecologist>

1. passzolási lehetőségem (labor)

7.2. Java életjáték

Írd meg Java-ban a John Horton Conway-féle életjátékot, valósítsa meg a sikló-kilövőt!

```
/*
 * Sejtautomata.java
 *
 * DIGIT 2005, Javat tanítok
 * Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu
 *
 */
/**
 * Sejtautomata osztály.
 *
 * @author Bátfai Norbert, nbatfai@inf.unideb.hu
 * @version 0.0.1
 */
public class Sejtautomata extends java.awt.Frame implements Runnable {
    /** Egy sejt lehet élő */
    public static final boolean ÉLŐ = true;
    /** vagy halott */
    public static final boolean HALOTT = false;
    /** Két rácsot használunk majd, az egyik a sejttér állapotát
     * a t_n, a másik a t_n+1 időpillanatban jellemzi. */
    protected boolean [][][] rácsok = new boolean [2][][];
```

```
/** Valamelyik rácsra mutat, technikai jellegű, hogy ne kelljen a
 * [2][][]-ból az első dimenziót használni, mert vagy az egyikre
 * állítjuk, vagy a másikra. */
protected boolean [][] rács;
/** Megmutatja melyik rács az aktuális: [rácsIndex][][] */
protected int rácsIndex = 0;
/** Pixelben egy cella adatai. */
protected int cellaSzélesség = 20;
protected int cellaMagasság = 20;
/** A sejttér nagysága, azaz hányszor hány cella van? */
protected int szélesség = 20;
protected int magasság = 10;
/** A sejttér két egymást követő t_n és t_n+1 diszkrét időpillanata
közötti valós idő. */
protected int várakozás = 1000;
// Pillanatfelvétel készítéséhez
private java.awt.Robot robot;
/** Készítsünk pillanatfelvételt? */
private boolean pillanatfelvétel = false;
/** A pillanatfelvételek számozásához. */
private static int pillanatfelvételSzámláló = 0;
/**
 * Létrehoz egy <code>Sejtautomata</code> objektumot.
 *
 * @param      szélesség      a sejttér szélessége.
 * @param      magasság      a sejttér szélessége.
 */
public Sejtautomata(int szélesség, int magasság) {
    this.szélesség = szélesség;
    this.magasság = magasság;
    // A két rács elkészítése
    rácsok[0] = new boolean[magasság][szélesség];
    rácsok[1] = new boolean[magasság][szélesség];
    rácsIndex = 0;
    rács = rácsok[rácsIndex];
    // A kiinduló rács minden cellája HALOTT
    for(int i=0; i<rács.length; ++i)
        for(int j=0; j<rács[0].length; ++j)
            rács[i][j] = HALOTT;
    // A kiinduló rácsra "élőlényeket" helyezünk
    //sikló(rács, 2, 2);
    siklóKilövő(rács, 5, 60);
    // Az ablak bezárásakor kilépünk a programból.
    addWindowListener(new java.awt.event.WindowAdapter() {
        public void windowClosing(java.awt.event.WindowEvent e) {
            setVisible(false);
            System.exit(0);
        }
    });
    // A billentyűzetről érkező események feldolgozása
```

```
addKeyListener(new java.awt.event.KeyAdapter() {
    // Az 'k', 'n', 'l', 'g' és 's' gombok lenyomását figyeljük
    public void keyPressed(java.awt.event.KeyEvent e) {
        if(e.getKeyCode() == java.awt.event.KeyEvent.VK_K) {
            // Felezük a cella méreteit:
            cellaSzélesség /= 2;
            cellaMagasság /= 2;
            setSize(Sejtautomata.this.szélesség*cellaSzélesség,
                Sejtautomata.this.magasság*cellaMagasság);
            validate();
        } else if(e.getKeyCode() == java.awt.event.KeyEvent.VK_N) {
            // Duplázzuk a cella méreteit:
            cellaSzélesség *= 2;
            cellaMagasság *= 2;
            setSize(Sejtautomata.this.szélesség*cellaSzélesség,
                Sejtautomata.this.magasság*cellaMagasság);
            validate();
        } else if(e.getKeyCode() == java.awt.event.KeyEvent.VK_S)
            pillanatfelvétel = !pillanatfelvétel;
        else if(e.getKeyCode() == java.awt.event.KeyEvent.VK_G)
            várakozás /= 2;
        else if(e.getKeyCode() == java.awt.event.KeyEvent.VK_L)
            várakozás *= 2;
        repaint();
    }
});
// Egér kattintó események feldolgozása:
addMouseListener(new java.awt.event.MouseAdapter() {
    // Egér kattintással jelöljük ki a nagyítandó területet
    // bal felső sarkát vagy ugyancsak egér kattintással
    // vizsgáljuk egy adott pont iterációit:
    public void mousePressed(java.awt.event.MouseEvent m) {
        // Az egérmutató pozíciója
        int x = m.getX()/cellaSzélesség;
        int y = m.getY()/cellaMagasság;
        rácsok[rácsIndex][y][x] = !rácsok[rácsIndex][y][x];
        repaint();
    }
});
// Egér mozgás események feldolgozása:
addMouseMotionListener(new java.awt.event.MouseMotionAdapter() {
    // Vonszolással jelöljük ki a négyzetet:
    public void mouseDragged(java.awt.event.MouseEvent m) {
        int x = m.getX()/cellaSzélesség;
        int y = m.getY()/cellaMagasság;
        rácsok[rácsIndex][y][x] = ÉLŐ;
        repaint();
    }
});
// Cellaméretetek kezdetben
```

```
        cellaSzélesség = 10;
        cellaMagasság = 10;
        // Pillanatfelvétel készítéséhez:
        try {
            robot = new java.awt.Robot(
                java.awt.GraphicsEnvironment.
                    getLocalGraphicsEnvironment().
                    getDefaultScreenDevice());
        } catch (java.awt.AWTException e) {
            e.printStackTrace();
        }
        // A program ablakának adatai:
        setTitle("Sejtautomata");
        setResizable(false);
        setSize(szélesség*cellaSzélesség,
            magasság*cellaMagasság);
        setVisible(true);
        // A sejttér életrekeltése:
        new Thread(this).start();
    }
    /** A sejttér kirajzolása. */
    public void paint(java.awt.Graphics g) {
        // Az aktuális
        boolean [][] rács = rácsok[rácsIndex];
        // rácsot rajzoljuk ki:
        for(int i=0; i<rács.length; ++i) { // végig lépked a sorokon
            for(int j=0; j<rács[0].length; ++j) { // s az oszlopok
                // Sejt cella kirajzolása
                if(rács[i][j] == ÉLŐ)
                    g.setColor(java.awt.Color.BLACK);
                else
                    g.setColor(java.awt.Color.WHITE);
                g.fillRect(j*cellaSzélesség, i*cellaMagasság,
                    cellaSzélesség, cellaMagasság);
                // Rács kirajzolása
                g.setColor(java.awt.Color.LIGHT_GRAY);
                g.drawRect(j*cellaSzélesség, i*cellaMagasság,
                    cellaSzélesség, cellaMagasság);
            }
        }
        // Készítünk pillanatfelvételt?
        if(pillanatfelvétel) {
            // a biztonság kedvéért egy kép készítése után
            // kikapcsoljuk a pillanatfelvételt, hogy a
            // programmal ismerkedő Olvasó ne írja tele a
            // fájlrendszerét a pillanatfelvételekkel
            pillanatfelvétel = false;
            pillanatfelvétel(robot.createScreenCapture
                (new java.awt.Rectangle
                    (getLocation().x, getLocation().y,
```

```
        szélesség*cellaSzélesség,
        magasság*cellaMagasság));
    }
}
/**
 * Az kérdezett állapotban lévő nyolcszomszédok száma.
 *
 * @param rács      a sejttér rács
 * @param sor       a rács vizsgált sora
 * @param oszlop    a rács vizsgált oszlopa
 * @param állapot  a nyolcszomszédok vizsgált állapota
 * @return int a kérdezett állapotbeli nyolcszomszédok száma.
 */
public int szomszédokSzáma(boolean [][] rács,
    int sor, int oszlop, boolean állapot) {
    int állapotúSzomszéd = 0;
    // A nyolcszomszédok végigzongorázása:
    for(int i=-1; i<2; ++i)
        for(int j=-1; j<2; ++j)
            // A vizsgált sejtet magát kihagyva:
            if(!((i==0) && (j==0))) {
                // A sejttérből szélének szomszédai
                // a szembe oldalakon ("periódikus határfeltétel")
                int o = oszlop + j;
                if(o < 0)
                    o = szélesség-1;
                else if(o >= szélesség)
                    o = 0;

                int s = sor + i;
                if(s < 0)
                    s = magasság-1;
                else if(s >= magasság)
                    s = 0;

                if(rács[s][o] == állapot)
                    ++állapotúSzomszéd;
            }

    return állapotúSzomszéd;
}
/**
 * A sejttér időbeli fejlődése a John H. Conway féle
 * életjáték sejtautomata szabályai alapján történik.
 * A szabályok részletes ismertetését lásd például a
 * [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban (Csákány Béla: Diszkrét
 * matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 171. oldal.)
 */
public void időFejlődés() {
```

```
boolean [][] rácsElőtte = rácsok[rácsIndex];
boolean [][] rácsUtána = rácsok[(rácsIndex+1)%2];

for(int i=0; i<rácsElőtte.length; ++i) { // sorok
    for(int j=0; j<rácsElőtte[0].length; ++j) { // oszlopok

        int élők = szomszédokSzáma(rácsElőtte, i, j, ÉLŐ);

        if(rácsElőtte[i][j] == ÉLŐ) {
            /* Élő élő marad, ha kettő vagy három élő
               szomszédja van, különben halott lesz. */
            if(élők==2 || élők==3)
                rácsUtána[i][j] = ÉLŐ;
            else
                rácsUtána[i][j] = HALOTT;
        } else {
            /* Halott halott marad, ha három élő
               szomszédja van, különben élő lesz. */
            if(élők==3)
                rácsUtána[i][j] = ÉLŐ;
            else
                rácsUtána[i][j] = HALOTT;
        }
    }
}
rácsIndex = (rácsIndex+1)%2;
}
/** A sejttér időbeli fejlődése. */
public void run() {

    while(true) {
        try {
            Thread.sleep(várakozás);
        } catch (InterruptedException e) {}

        időFejlődés();
        repaint();
    }
}
/**
 * A sejttérbe "élőlényeket" helyezünk, ez a "sikló".
 * Adott irányban halad, másolja magát a sejttérben.
 * Az élőlény ismertetését lásd például a
 * [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban (Csákány Béla: Diszkrét
 * matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 172. oldal.)
 *
 * @param rács a sejttér ahová ezt az állatkát helyezzük
 * @param x a befoglaló téglá bal felső sarkának oszlopa
 * @param y a befoglaló téglá bal felső sarkának sora
 */
```

```
public void sikló(boolean [][] rács, int x, int y) {

    rács[y+ 0][x+ 2] = ÉLŐ;
    rács[y+ 1][x+ 1] = ÉLŐ;
    rács[y+ 2][x+ 1] = ÉLŐ;
    rács[y+ 2][x+ 2] = ÉLŐ;
    rács[y+ 2][x+ 3] = ÉLŐ;

}

/**
 * A sejttérbe "élőlényeket" helyezünk, ez a "sikló ágyú".
 * Adott irányban siklókat lő ki.
 * Az élőlény ismertetését lásd például a
 * [MATEK JÁTÉK] hivatkozásban /Csákány Béla: Diszkrét
 * matematikai játékok. Polygon, Szeged 1998. 173. oldal./,
 * de itt az ábra hibás, egy oszloppal told még balra a
 * bal oldali 4 sejtes négyzetet. A helyes ágyú rajzát
 * lásd pl. az [ÉLET CIKK] hivatkozásban /Robert T.
 * Wainwright: Life is Universal./ (Megemlíthetjük, hogy
 * mindkettő tartalmaz két felesleges sejtet is.)
 */
public void siklóKilövő(boolean [][] rács, int x, int y) {

    rács[y+ 6][x+ 0] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 1] = ÉLŐ;
    rács[y+ 7][x+ 0] = ÉLŐ;
    rács[y+ 7][x+ 1] = ÉLŐ;

    rács[y+ 3][x+ 13] = ÉLŐ;

    rács[y+ 4][x+ 12] = ÉLŐ;
    rács[y+ 4][x+ 14] = ÉLŐ;

    rács[y+ 5][x+ 11] = ÉLŐ;
    rács[y+ 5][x+ 15] = ÉLŐ;
    rács[y+ 5][x+ 16] = ÉLŐ;
    rács[y+ 5][x+ 25] = ÉLŐ;

    rács[y+ 6][x+ 11] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 15] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 16] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 22] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 23] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 24] = ÉLŐ;
    rács[y+ 6][x+ 25] = ÉLŐ;
```



```
rács[y+ 7][x+ 11] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 15] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 16] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 21] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 22] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 23] = ÉLŐ;
rács[y+ 7][x+ 24] = ÉLŐ;

rács[y+ 8][x+ 12] = ÉLŐ;
rács[y+ 8][x+ 14] = ÉLŐ;
rács[y+ 8][x+ 21] = ÉLŐ;
rács[y+ 8][x+ 24] = ÉLŐ;
rács[y+ 8][x+ 34] = ÉLŐ;
rács[y+ 8][x+ 35] = ÉLŐ;

rács[y+ 9][x+ 13] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 21] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 22] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 23] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 24] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 34] = ÉLŐ;
rács[y+ 9][x+ 35] = ÉLŐ;

rács[y+ 10][x+ 22] = ÉLŐ;
rács[y+ 10][x+ 23] = ÉLŐ;
rács[y+ 10][x+ 24] = ÉLŐ;
rács[y+ 10][x+ 25] = ÉLŐ;

rács[y+ 11][x+ 25] = ÉLŐ;

}
/** Pillanatfelvételek készítése. */
public void pillanatfelvétel(java.awt.image.BufferedImage felvetel) {
    // A pillanatfelvétel kép fájlneve
    StringBuffer sb = new StringBuffer();
    sb = sb.delete(0, sb.length());
    sb.append("sejtautomata");
    sb.append(++pillanatfelvételSzámláló);
    sb.append(".png");
    // png formátumú képet mentünk
    try {
        javax.imageio.ImageIO.write(felvetel, "png",
            new java.io.File(sb.toString()));
    } catch (java.io.IOException e) {
        e.printStackTrace();
    }
}
// Ne villogjon a felület (mert a "gyári" update()
// lemeszelné a vászon felületét).
public void update(java.awt.Graphics g) {
```

```
        paint(g);
    }
    /**
     * Példányosít egy Conway-féle életjáték szabályos
     * sejttér obektumot.
     */
    public static void main(String[] args) {
        // 100 oszlop, 75 sor mérettel:
        new Sejtautomata(100, 75);
    }
}
```

A címből kiderült, hogy John Horton Conway alkotta meg ezt a játékot 1970-ben. Az addigi játékokhoz képest ez eltérő volt mivel ehhez a játékhoz nem kellett felhasználni hanem akár elég volt egy számítógép is. Ez nem teljesen igaz mert a felhasználónak volt egy dolga mégpedig beállítani a kezdő pozíciót ahonnan indul maga a játék. Maga a játéktér egy saktáblához hasonlít ami bármekkora méretű lehet. Egy cellának 8 szomszédos cellája van. A szabályok : Ha a cella üres ezesetben a mellette lévő cella is üres lesz kivéve egy esetben amikor a 8-ból pontosan 3db cella foglalt. Ezesetben a következő cella is foglalt lesz. Következő szabály mikor egy cella foglalt, ezesetben a következő cella is foglalt lesz kivéve ha 2 vagy 3db cella foglalt, ekkor üresek lesznek a következők. Maga a játék kitalálója ezeket a cellákat élő illetve holt állópótúaknak titulálta a foglalt és üres helyett.

7.3. Qt C++ életjáték

Most Qt C++-ban!

A megoldás forrása <https://sourceforge.net/p/udprog/code/ci/master/tree/source/labor/Qt/Sejtauto/>

Ennél a feladatnál ugyan az a lényeg mint az előzőnél csak míg annál JAVÁ-ban írtuk meg itt C++-ban kell megírni ezt. Maga a játék értelmezése és a szabályzatok detto ugyan azok. Annyi változás van még, hogy itt a QT-t kell segítségül hívni. Maga a QT egy keretrendszeres alkalmas amit GUI-s alkalmazások és nem GUI-s programoknál használnak.

7.4. BrainB Benchmark

Megoldás forrása: <https://github.com/nbatfai/esport-talent-search>

A nevéből adódóan az agyat veszi igénybe ez a "játék". Az e-sport területén használandó ez a szoftver mivel az adott játékos reakcióképességét képes felismerni és visszaadni. A játék lényege, hogy "Samu Entropy" karakterünket kell figyelni és, hogy a kék körben kell tartanunk a kurzorunkat. Ahogyan sikerül "level upolni" úgy egyre több doboz jelenik meg a képernyőn illetve ha ez nem lenne elég egyre gyorsabban is fognak mozogni. A játék során tudunk előre lépni illetve akár hátra is ha nem sikerült teljesíteni az adott "szintet". Elég egyszerű és könnyen használható kis program ami ad egy virtuális képet a reakcióképességről ami az e-sportolók körében elég izgalmas téma.

8. fejezet

Helló, Schwarzenegger!

8.1. Szoftmax Py MNIST

Python

Megoldás videó: <https://youtu.be/j7f9SkJR3oc>

A megoldás forrása [Bátfai Norbert](#) tulajdona.

A szoftver lényege, hogy kézzel írott számjegyeket ismerjen fel a számítógép. Mesterséges intelligencia. Ebben azt esetben MNIST adatbázisból vett számjegyeket fogunk felismertetni vele. Mivel most használjuk először a "Python-t" és a "TensorFlow-t" ezért ezt most telepítenünk kell. Maga "TensorFlow" nagyon hasznos program, sok nagyobb cég is nem hiába használja. Maga a gépi tanulásban játszik fontos szerepet. Jelen esetben ezt a kód csípetet nevezhetjük a "TensorFlow" Hello Worldjének. Ez az első programunk célja, hogy összeszorozzon két számot neurális hálók felhasználásával. Mivel most kezdjük a Python használatát érdemes tudni, hogy nem "{" és "}" adják meg a blokkokat hanem tabulátoros behúzások.

8.2. Mély MNIST

Python

Megoldás videó:

1. passzolási lehetőségem (előadás)

8.3. Minecraft-MALMÖ

Megoldás videó: <https://youtu.be/bAPSu3Rndi8>

Megoldás forrása: https://bhaxor.blog.hu/2018/10/28/minecraft_steve_szemuvege

2. passzolási lehetőségem (előadás)

9. fejezet

Helló, Chaitin!

9.1. Iteratív és rekurzív faktoriális Lisp-ben

Megoldás videó: <https://youtu.be/z6NJE2a1zIA>

3. passzolási lehetőségem (előadás)

9.2. Gimp Scheme Script-fu: króm effekt

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely megvalósítja a króm effektet egy bemenő szövegre!

Megoldás videó: https://youtu.be/OKdAkI_c7Sc

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Chrome

4. passzolási lehetőségem (előadás)

9.3. Gimp Scheme Script-fu: név mandala

Írj olyan script-fu kiterjesztést a GIMP programhoz, amely név-mandalát készít a bemenő szövegből!

Megoldás videó: https://bhaxor.blog.hu/2019/01/10/a_gimp_lisp_hackelese_a_scheme_programozasi_nyelv

Megoldás forrása: https://gitlab.com/nbatfai/bhax/tree/master/attention_raising/GIMP_Lisp/Mandala

Mint ahogy a feladat nevéből is kiderül a feladatunk nem más lesz mint, egy mandala kirajzolása a GIMP programban. Annyi a kikötés, hogy nem lehet grafikus felületet használni hanem kóddal kell dolgoznunk. Mint ahogy láthatjuk a mandala egy szimmetrikus kör alapú kép. Először a szöveg hosszúság és méretét határozzuk meg. Csak ezek után jön maga a mandala kirajzolása. Egy rétegben létrejön a szöveg és a szöveg betűtípusa is amit maga a felhasználó állított be. Amiért szimmetrikus kör alapú képnek nevezzük az azért van mert mikor létrejött a réteg tükrözi a program majd elfordítja és úgy is tükrözi. Így jön létre a szimmetrikus kör alapú mandala. A legvégén mint eddig is már csak a kírítás / kirajzolás jelen esetben a kirajzolás marad.

10. fejezet

Helló, Gutenberg!

10.1. Programozási alapfogalmak

5. passzolási lehetőségem (előadás)

10.2. Programozás bevezetés

A facebookon kiírt kutatásban való részttével 1. passzolási lehetőségem

Megoldás videó: <https://youtu.be/zmfT9miB-jY>

10.3. Programozás

A facebookon kiírt kutatásban való részttével 2. passzolási lehetőségem

III. rész

Második felvonás

DRAFT

Bátf41 Haxor Stream

A feladatokkal kapcsolatos élő adásokat sugároz a <https://www.twitch.tv/nbatfai> csatorna, melynek permanens archívuma a <https://www.youtube.com/c/nbatfai> csatornán található.

DRAFT

---

11. fejezet

Helló, Arroway!

11.1. A BPP algoritmus Java megvalósítása

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

11.2. Java osztályok a Pi-ben

Az előző feladat kódját fejleszd tovább: vizsgáld, hogy Vannak-e Java osztályok a Pi hexadecimális kifejtésében!

Megoldás videó:

Megoldás forrása:

Tanulságok, tapasztalatok, magyarázat...

IV. rész

Irodalomjegyzék

DRAFT

11.3. Általános

[MARX] Marx, György, *Gyorsuló idő*, Typotex , 2005.

11.4. C

[KERNIGHANRITCHIE] Kernighan, Brian W. & Ritchie, Dennis M., *A C programozási nyelv*, Bp., Műszaki, 1993.

11.5. C++

[BMECPP] Benedek, Zoltán & Levendovszky, Tihamér, *Szoftverfejlesztés C++ nyelven*, Bp., Szak Kiadó, 2013.

11.6. Lisp

[METAMATH] Chaitin, Gregory, *META MATH! The Quest for Omega*, http://arxiv.org/PS_cache/math/pdf/0404/0404335v7.pdf , 2004.

Köszönet illeti a NEMESPOR, <https://groups.google.com/forum/#!forum/nemespor>, az UDPROG tanulószoba, <https://www.facebook.com/groups/udprog>, a DEAC-Hackers előszoba, <https://www.facebook.com/groups/DEACHackers> (illetve egyéb alkalmi szerveződésű szakmai csoportok) tagjait inspiráló érdeklődésükért és hasznos észrevételeikért.

Ezen túl kiemelt köszönet illeti az említett UDPROG közösséget, mely a Debreceni Egyetem reguláris programozás oktatása tartalmi szervezését támogatja. Sok példa eleve ebben a közösségben született, vagy itt került említésre és adott esetekben szerepet kapott, mint oktatási példa.